EMANET ELBİSE

İÇİNDEKİLER

SIR

Hazreti Enes henüz küçük bir çocuktu. Sevgili Peygamberimizi çok seviyordu. Her an onun yanında durmaya çalışıyor, işlerinde ona yardımcı olmak için can atıyordu.

Peygamberimiz de Enes'i çok seviyordu. Bazen şaka yollu takılıp "Ey iki kulaklı!" diyerek onun gönlünü alıyordu.

Enes bir gün Peygamberimizin bir işini gördü. Ardından da "Resûllûllah şimdi uyuyor." diyerek dışarıya çıktı.

Bir grup çocuk yolda oyun oynuyordu. Enes onların yanına gitti. Aradan kısa bir süre geçmişti ki Sevgili Peygamberimiz çıkageldi. Çocuklara selâm verdi. Onlarla konuştu.

Sonra Enes'i çağırdı. Onu bir yere göndermek istediğini söyledi. Küçük Enes büyük bir coşkuyla Efendimizin gönderdiği yere gitti. Yapılması gereken işi hâlletti.

Bu sırada bir hayli zaman geçmişti. Enes eve geç kaldı. Annesi merak içinde kendisini karşıladı.

– Neden bu kadar geciktin, diye sordu.

Enes gayet sakin bir şekilde şöyle dedi:

– Peygamberimiz beni bir iş için bir yere göndermişti de…

Annesi daha da meraklandı:

– Ne işiymiş bu, diye sormadan edemedi.

Enes sevimli gözlerini annesine dikti. Büyük adamlar gibi kendinden emin bir eda ile:

– O, Peygamber Efendimizin bir sırrıdır, dedi. Sana asla söyleyemem!

Oğlunun bu tavrı anneyi çok memnun etmişti. Onu takdir etti.

– Yavrucuğum, bu sırrı her zaman sakla emi, dedi.

Enes, başını "olur" anlamında salladı. Söz verdiği gibi, sırrını hiç kimseye söylemedi.

BABA DOSTU

Abdullah bin Ömer, Hazreti Ömer'in oğluydu. Sevgili Peygamberimizin sünnetine bağlılığıyla tanınırdı. O'nun gibi yürür, O'nun gibi güler, O'nun gibi konuşurdu. Tam bir peygamber aşığıydı.

Sık sık Mekke'ye giderdi Abdullah. Kâbe'yi tavaf eder, Medine'ye geri dönerdi.

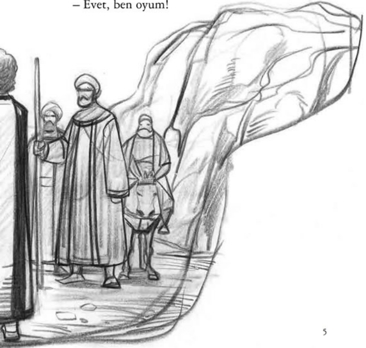
Yine böyle bir niyetle yola çıktı. Çöl sıcağında başına sarığını sarmıştı. Eşeğinin sırtına kurulmuş, yavaş yavaş ilerliyordu. Yanında yol arkadaşları da vardı.

Bir süre sonra karşılarına bir bedevi çıktı. Abdullah bin Ömer, bu adama dikkat kesildi. Sanki kendisini bir yerlerden tanır gibiydi. Nihayet dayanamayıp sordu:

– Sen filânın oğlu değil misin?

Bedevi hemen cevap verdi:

– Evet, ben oyum!

Abdullah bin Ömer hemen eşeğinden aşağıya atladı. Herkesin şaşkın bakışları arasında başındaki sarığını çıkardı. Eşeğin yularını bedeviye uzatarak:

– Şuna bin, dedi. Sarığımı da başına tak bakalım!

Bedevi de şaşırmıştı. Ama Abdullah bin Ömer'in kararlı bakışları altında eşeğe bindi. Sarığı da başına geçirdi.

Olayı hayret ve merakla izlemekte olan yol arkadaşları Abdullah'a yaklaştılar ve:

– Allah iyiliğini versin, dediler. Üzerine bindiğin eşeği ve başına sardığın sarığı şu bedeviye neden verdin?

Abdullah hâlinden hiç de şikâyet eder gibi durmuyordu. Aksine çok güzel bir iş yapmışçasına mutlu görüyordu. Arkadaşlarının merakını gidermek için şöyle dedi:

Bu bedevinin babası, benim babamın en samimi dostlarından biriydi. Peygamberimizin bir sözü aklıma geldi: "İnsanın, babası öldükten sonra onun yakın dostlarıyla ilgilenmesi, onlara ihsanda bulunması ne güzel iyiliktir!" İşte ben bu yüzden öyle yaptım.

Yol arkadaşları o zaman anladılar ki, Abdullah, Sevgili Peygamberimize gönülden bağlanmış idi. Sadece O'nun hareketlerini yapmakla kalmıyor, her tavsiyesini de hayatında uyguluyordu.

BORÇ

Çok cömert biriydi Muaz. Elinde avucunda ne varsa onu insanlarla paylaşırdı. Dağıttığı malların ahirette fazlasıyla kendisine verileceğini düşünürdü.

Bir gün başı dara düştü. Günlük ihtiyaçlarını dahi temin edemeyecek kadar zordaydı. Bazı insanlardan borç aldı.

Yoksulluk değildi asıl derdi. Birkaç lokmayla da olsa karnını doyururdu. Ama alacaklıları peşindeydi. Paralarını istiyorlardı. Oysa kendisinde bir dirhem dahi yoktu.

Alacaklılar sıkıştırmaya başladılar. Her rastladıklarında ondan paralarını istediler.

Mahcuptu Muaz. Alacaklılara borcunu zamanında

ödeyememek çok ağrına gitmişti. Bu yüzden evine kapandı. Bir daha da çıkmadı.

Alacaklılar onu bulamayınca soluğu Efendimizin yanında aldılar. Olanı biteni anlattılar ve:

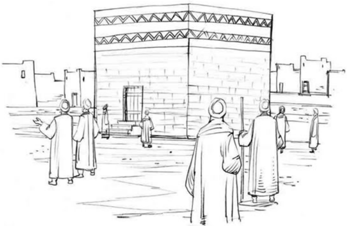
– Ya Resûllûllah, dediler. Muaz'dan bizim alacaklarımızı tahsil etmemize yardımcı ol!

Peygamberimiz gelenleri anlayışla karşıladı. Fakat Muaz'ın durumu da ortadaydı. Bütün malını satsa bile borçlarını karşılayamazdı. Öyleyse ona bir kolaylık sağlanmalıydı. En azından bu insanlar alacaklarının bir kısmından vazgeçebilirlerdi. Peygamberimiz, Muaz'ı çağırttı. Etrafındakilere şöyle dedi:

– Muaz'a yardım edene Allah rahmet etsin!

Bu duayı duyan birkaç kişi hemen oracıkta alacaklarının bir kısmından vazgeçtiler.

Ama diğerleri buna pek yanaşmadılar. Ne de olsa o paralara kendilerinin de ihtiyaçları vardı. Bu yüzden mutlaka almalıydılar. Bu düşünceyle:

– Ya Resûlûllah, bizim hakkımızı ondan al, dediler.

Bu istek karşısında artık yapacak çok fazla bir şey yoktu. Adamlar haklılardı çünkü.

Muaz, Efendimizin huzurunda böyle bir duruma düştüğü için çok üzgün ve çaresizdi. Boynunu bükmüş, öylece bekliyordu. Peygamberimiz onun bu hâlini görünce kendisini teselli etti:

– Sabret ey Muaz!

Ne yapılması gerektiği düşünüldü. Muaz'ın elindeki mallar hesaplandı. Peygamberimiz onları alacaklılara

verdi. Fakat bu şekilde borcun ancak yedide beşi ödenebilmişti.

Alacaklılar kalan parayı da istediler. Peygamberimiz onlardan biraz anlayışlı olmalarını istedi:

– Bırakın, daha fazla üzerine gitmeyin!

Alacaklılar Efendimizin hatırı için seslerini çıkarmadılar. Sessizce dağıldılar.

Muaz perişan bir gönülle geri döndü. Çok üzgündü. Yokluk âdeta belini kırmıştı. İki büklüm bir hâlde yürüyordu. Onun bu durumunu gören bir arkadaşı:

– Ey Muaz, dedi. Keşke Peygamberimizden biraz yardım isteseydin. Bak şimdi elindeki mallar da gitti. İyice perişan oldun!

Muaz birden doğruldu. Peygamberimizden nasıl para isteyebilirdi ki! Bunu aklının ucundan bile geçirmemişti. Kararlı bir sesle arkadaşına:

– Asla isteyemem, dedi.

Aradan kısa bir süre geçmişti ki, bir adam geldi. Peygamberimizin kendisini çağırdığını söyledi. Muaz merak ve heyecanla Efendimizin huzuruna çıktı.

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi vesellem), sahabisinin çok zor durumda olduğunu biliyordu. Ona kayıtsız kalamazdı. Bu yüzden bir çare düşünmüştü. Muaz'ı Yemen'e vergi memuru olarak gönderecekti.

Orada aldığı maaşla durumunu düzeltinceye kadar kalmasını isteyecekti. Düşüncesinin sebebini şu cümlelerle açıkladı:

– Umulur ki Allah, durumunu biraz olsun düzeltir ve borçlarını ödemeni kolaylaştırır.

Muaz hemen yola çıktı. Yemen şehrine vardı. Vergi toplamaya başladı. Yaptığı iş karşılığında maaşını da aldı.

Aradan hayli zaman geçti. Bu süre içinde Peygamberimiz vefat etmişti. O'nun yerine Müslümanların idaresine Hazreti Ebubekir bakıyordu.

Muaz yaptığı işte çok hassas davranıyordu. Bir iğnenin bile ziyan olmasına fırsat vermiyordu. Aldığı vergileri devlete son kuruşuna kadar teslim ediyordu.

Bu arada durumu düzelmişti. Epeyce bir malvarlığına sahipti artık. Kimseciklere borcu da kalmamıştı.

Bir gün hac vazifesini yerine getirmek için Mekke'ye gitmeye karar verdi. Yanına hizmetçilerini ve halkın kendisine hediye ettiği eşyalarını alıp yola koyuldu.

Bu sırada Hazreti Ömer de bir görev gereği Mekke'ye gelmişti. Muaz'la orada karşılaştılar. Çok samimi bir şekilde kucaklaştılar. Uzun uzun hasret giderdiler.

Hazreti Ömer bir aralık Muaz'ın yanında getirdiklerini fark edince sormadan edemedi:

– Bunlar da nedir böyle?

Muaz, Ömer'in niyetini anlamıştı. Bunca malın kime ait olduğunu soruyordu. Hemen cevap verdi:

– Şunlar bana hediye edilenler. Oradakiler de devlete ait olanlar…

Hazreti Ömer bu durumdan pek hoşlanmamıştı. Nasihat edercesine:

– Onların hepsini Hazreti Ebubekir'e teslim etmelisin, dedi.

Muaz bu teklife sıcak bakmadı. Kendisine verilenleri neden devlete verecekti ki?

İki arkadaş bir süre daha sohbet ettiler. Sonra ayrıldılar.

Muaz o gece bir rüya gördü. Karşısında korkunç bir ateş vardı. Tam bu ateşin içine düşüyordu ki birisi belinden tutup geri çekti. Kan ter içinde kalan Muaz, kendisini kurtaran adama baktı. Bu, Hazreti Ömer'di.

Korkuyla uyandı. Gördüğü rüyayı neye yorması gerektiğini düşündü. Aklına Hazreti Ömer ile olan konuşmaları geldi. Olsa olsa bununla ilgiliydi.

Muaz, Hazreti Ömer'i buldu. Gördüğü rüyayı ona anlattı. Sonra da şöyle dedi:

– Sen haklısın! Dediğin gibi yapacağım.

Halkın hediye ettiği tüm malları yanına aldı. Doğruca Halife Hazreti Ebubekir'in yanına gitti. Malları onun önüne koydu ve şöyle dedi:

Bunlar halkın bana verdikleri... Şunlar da devlete... Hepsini bırakıyorum!

Hazreti Ebubekir bu gönül insanına sevgiyle baktı ve:

– Sana hediye edilenler yine sende kalsın, dedi.

Muaz, Halife'nin ısrarı karşısında sadece devlete ait olanları teslim etti. Kendi eşyalarıyla geri döndü.

Namaz vakti gelmişti. Abdest alıp namaza durdu. Selâm verdiğinde gördüğü manzara karşısında çok duygulandı. Hizmetçiler, hemen arkada saf olmuşlar, namaz kılıyorlardı. Muaz onları bir süre şefkatle izledi ve:

– Kim için namaz kılıyorsunuz, diye sordu.

Hizmetçiler son derece samimi bir şekilde:

– Tabi ki Allah için, diye karşılık verdiler.

Muaz, bu cevapla daha da duygulandı.

– Öyleyse siz sadece Allah'ın kulusunuz, dedi. Bu yüzden sizi serbest bırakıyorum.

Hizmetçiler çok sevindiler. Allah'a kul olmaları onları hürriyetlerine kavuşturmuştu.

* * *

GÖZÜM ARKADA KALMAYACAK

Müslümanlardan oluşan bir grup sefere çıkmıştı. Bir süre sonra durdular. Düşmanla karşılaşmak üzereydiler. Başlarındaki komutan:

– Hayvanlarınızı otlatmaya çıkarmayın, diye emir verdi.

Çünkü tehlike altındaydılar. Gruptan ayrılanları düşmanlar vurabilirdi. Bu yüzden emri duyanlar hayvanlarını yanlarında tuttular. Hiç kimse vahalara gitmedi.

Müslümanlardan biri bu konuşulanları duymamıştı. Dolayısıyla hayvanların otlatmaya çıkarılmaması gerektiğini bilmiyordu. Bineğini bir yeşilliğe sürdü. Kendisi de bir kenara çekilip onun yayılışını izlemeye başladı.

Aradan epeyce bir zaman geçti. Komutan, birinin hayvanını otlattığını gördü. Emrine kulak asılmadığını düşündü.

Adam onca insanın gözü önünde dayak yiyince çok üzüldü. O kadar ki, gözyaşlarını tutamayıp ağladı. Çok gücenmişti. Kırılmış bir gönülle oradan uzaklaşırken kendi kendine şöyle mırıldanıyordu:

"Hayatımda hiçbir zaman bu günkü kadar kötülük görmedim!"

Sahabilerden Mikdâd bin Esved adamın sözünü duymuştu. Merakla yanına yaklaştı ve:

– Ne oldu sana? Nedir bu hâlin, diye sordu.

Adam dert yanacak birini bulmuşçasına başından geçenleri bir bir anlattı. Onca insanın gözü önünde kendisine yapılan muameleden dolayı kırıldığını söyledi.

Mikdâd da üzülmüştü adamın hâline. Onun haksız yere dövüldüğünü düşündü. Çünkü bu adam kumandanın emrini duymamıştı. Bu yüzden kendisine verilen cezayı da hak etmemiş oluyordu.

Peygamberimizin şanlı sahabisi hemen kılıcını kuşandı. Adamı da yanına alıp doğruca kumandanın huzuruna çıktı. Kararlı bir sesle:

– Bu adama haksız yere ceza vermişsin, dedi. Ona ne yaptıysan o da sana aynısını yapacak!

Kumandan şaşırdı bir an. Ama yaptıklarını da savunmadı. Haksız olduğunu biliyordu. Bu yüzden:

– Peki, dedi.

Adamın da kendisine vurmasını istedi. O an olayı seyredenler hayretler içindeydi. Koskoca bir kumandan, askerlerinden birisine yaptığı haksızlığın cezasını ödemek istiyordu. Bu ne muhteşem bir adalet anlayışıydı böyle!

Adam, az önce yediği dayağın acısını unutuverdi. İnsanların İslâmla kazanmış olduğu bir güzelliğe kendi gözleriyle şahit olmuştu. Şaşkınlığı geçince:

– Ben hakkımdan vazgeçiyorum, dedi.

Mikdâd, işin olması gerektiği gibi sonuçlandığını görünce rahatladı. Oradan ayrılırken kendi kendine şöyle mırıldanıyordu:

"İslâmiyet böyle güzel yaşandığı müddetçe gözüm arkada kalmayacak."

BESİLİ DEVE

Asırların en güzeli yaşanıyordu dünyada. İnsanlar alabildiğine huzurluydular. Kimsenin gönlünde dünya adına bir dert yoktu. Herkes ahireti ve Allah rızasını düşünüyordu. Zaten o zamana bu yüzden saadet asrı denmişti. Bu asır, Sevgili Peygamberimizin asrıydı.

Peygamberimiz sahabilerinden Übey'i yanına çağırdı. Ona, çevredeki insanların verecekleri zekâtları alıp gelmesini söyledi.

Übey hemen harekete geçti. Önce kimlere gideceğinin planını yaptı. Sonra onları tek tek ziyaret etmeye başladı.

Herkes kazancının kırkta birini Allah yolunda harcama şerefine ulaşmak için coşmuştu âdeta. Kimi en güzel meyveleri sepetlere doldurup veriyordu. Kimi de paralarını keseye koyup teslim ediyordu.

Übey topladığı zekâtları getirip Efendimize bırakıyor, yeniden yola koyuluyordu. Bu şekilde bir hayli zaman geçti. Bir gün Übey bir eve uğradı. Ev sahibi kendisini güler yüzle karşıladı. Hoş beşten sonra adam hemen mallarını bir araya topladı. Nesi varsa hepsini ortaya koydu.

Übey adamın çok fazla bir şeyi olmadığını gördü. Zekât olarak alabileceği bir şey yoktu. Fakat adam bir şeyler vermeden kendisini gönderecek gibi durmuyordu.

Übey, adamın gönlü olsun düşüncesiyle:

– Şurada duran genç deveyi ver bari, dedi. Senin zekâtın yerine geçer o.

Adam, Übey'in istediği deveye şöyle bir baktı. Ardından da hemen itiraz etti:

– Onun sütü yok, dedi. Üstelik yük de taşıyamaz. Ama şuradaki deveye bir bak hele! O, güzel, genç, iri ve besili bir hayvandır. Sana bu deveyi vereyim!

Übey adamın sözlerinehayret etti. Çünkü vermesi gerekenden çok fazlasını teklif ediyordu. O da itiraz etti:

– Hayır, bana emrolunmadıkça onu senden alamam.

Adam ikna olmadı. Besili deveyi Allah yolunda vermek istediğinde ısrar etti.

Übey sonunda şöyle dedi:

– Resûllûllah buraya çok yakın. Eğer illa bu deveyi vermek istiyorsan bunu gel de Efendimize söyle. Peygamberimiz onu almayı kabul ederse alırım. Ama O da kabul etmezse kesinlikle almam, bilmiş ol.

Adam kendinden emin bir şekilde:

– Tamam, dedi.

Devesinin yularından tutup Übey'in peşi sıra yürüdü. Peygamberimizin yanına vardılar. Adam öne çıkıp şöyle dedi:

– Ey Allah'ın Resûlü! Senin memurun malımın zekâtını almak için bana geldi.

Yemin ederim ki, daha önce hiç kimse benden zekât istemeye gelmemişti. Bütün malımı topladım. Fakat Übey bana zekât olarak sütsüz ve zayıf bir deve düştüğünü söylüyor. Bense ona besili, iri bir deve vermek istiyorum. Ama Übey bu deveyi kabul etmiyor. İşte, vermek için getirdiğim besili devem bu! Sana getirdim…

Peygamberimiz gönlü zengin sahabisine sevgiyle baktı. Onun Allah yolunda malının en güzelini verme ısrarını anlayınca:

– Senin üzerine farz olan zekât o genç devedir, dedi. Ama sen daha fazla hayır yapmak istiyorsan kabul ederiz.

Adamın yüzü aydınlanıverdi sevinçten. Büyük bir coşkuyla elindeki devenin yularını uzattı.

– İşte ya Resûllûllah, dedi. Onu veriyorum!

Efendimiz Übey'e besili deveyi almasını söyledi. Sonra da bu fedakâr adama, malının bereketlenmesi için dua etti.

ALLAH SİZLERİ AFFETTİ

Sahabiler Sevgili Peygamberimizin yanındaydılar. Hep birlikte O'nun nurlu çehresini seyrederek sohbetinden istifade ediyorlardı. Seddat bin Evs ile Ubâde bin Samit de oradaydı. Gözlerini Efendimize dikmiş öylece anlatılanları dinliyorlardı.

Peygamberimiz bir aralık sustu. Etrafını saran insanları şöyle bir süzdü ve:

– Aranızda yabancı biri var mı, diye sordu.

Anlaşılan önemli bir şey söyleyecekti. Sahabiler birbirlerini kontrol ettikten sonra:

– Yok ey Allah'ın Resûlü, diye karşılık verdiler.

Bu cevap üzerine Efendimiz kapının iyice kapatılmasını söyledi. Sahabilerden biri hemen koştu, kapıyı kapattı.

Sahabiler meraklanmışlardı. Acaba Efendimizin dudaklarından hangi kutlu cümle dökülecekti bu kez… Herkes âdeta nefes almadan öylece bekliyordu.

Nihayet Sevgili Peygamberimiz konuştu:

– Ellerinizi kaldırın ve "Lâ ilâhe illallah" deyin!

Seddat ve Ubade ile birlikte herkes aynı anda ellerini kaldırdılar. Ta yüreklerinin derinlerinden gelen bir samimi sesle koro hâlinde:

– Lâ ilâhe illallah, diyerek kelime-i tevhidi dillendirdiler.

Ağızlar, bir dilin söyleyeceği en güzel cümleyi öylesine büyük bir coşkuyla söylemişlerdi. Allah'tan başka ilâh yoktur, cümlesiyle duvarlar yankılandı kısa bir süre için.

Peygamberimiz mutluydu. Sahabilerine sevgiyle baktı ve:

– Elhamdilillah, dedi. Allah'ım! Sen Beni bu sözle gönderdin. Bana bu sözü söylememi emrettin. Bundan dolayı bana cenneti vadettin. Sen sözünden dönmezsin!

Sonra o nurlu bakışlar yeniden sahabilere döndü:

– Müjde! Allah sizleri affetti!

O an sahabiler bambaşka bir coşku yaşadılar. Yüce Yaratıcı tarafından affedilmek bahtiyarlığını elde etmişlerdi. Bu lûtfun sebebi sözlerin en güzelini yürekten söylemiş olmalarıydı: "Lâ ilâhe illallah!"

Bu öyle bir sözdü ki, gökler ve yerdeki her şeyden daha kıymetliydi Allah katında. O gün Seddat ve Ubâde başta olmak üzere herkes evlerine dönerken çok mutluydular. Çünkü analarından yeni doğmuşçasına günahsızdılar.

* * *

KÂRLI BİR ALIŞVERİŞ

Süheyb bin Sinan çok iyi bir nişancıydı. Attığı ok hedefinden şaşmazdı. Herkes onun bu yeteneğini bilirdi. Yakışıklıydı. Orta boylu, sık ve siyah saçlı, buğday benizli biriydi. Etrafındaki insanlar tarafından sevilirdi.

Sevgili Peygamberimizin İslâmı insanlara anlatmaya başladığını duyunca heyecanlandı. Hemen bu yeni din hakkında bilgi edindi. Öğrendikleri şeyler çok hoşuna gitti. Zaten Peygamberimizi öteden beri tanırdı. O'nunla çoğu zaman görüşüp konuşurdu. Peygamberimiz de kendisini çok severdi. Süheyb kararını verdi.

Müslüman olacaktı. Arkadaşı Ammar ile beraber Efendimizin yanına geldi. Şehadet getirip iman etti. O andan sonra Süheyb bambaşka biri oldu.

Herkese İslâmı anlatma arzusuyla yatıp kalkıyordu artık. Bu durum müşriklerin hoşuna gitmedi. Onu her fırsatta terslediler. Hatta daha da ileriye gidip Süheyb'i dövmeye de başladılar.

Süheyb kimsesizdi. Yani kendini koruyacak ne bir ailesi ne de akrabası vardı. Kölelikten henüz kurtulmuştu. Malı mülkü de yoktu. Zaten müşrikler onu bu yüzden hor görüp sıkıştırıyorlardı.

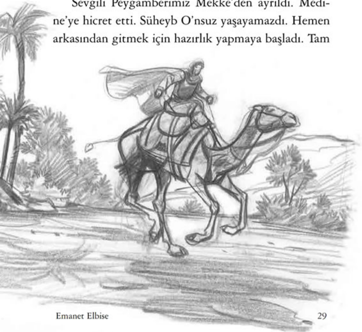
Yine öyle günlerden biriydi. Süheyb bir grup müşriğe rastladı. Onlar her zaman yaptıkları gibi alay edercesine kendisine bakıyorlardı. Süheyb kimseden korkmuyordu. Çok cesurdu. Her şeyi göze almıştı. Müşriklere acır gibi baktı.

– Bütün üstünlük ve güzellikler İslâmiyettedir. Bütün aşağılıklar ve felaketler de Allah'a ortak koşmadadır!

Müşrikler bir anda deliye döndüler. Gözlerini kan bürümüş canavarlar gibi Süheyb'e saldırdılar. Merhametsizce vurmaya başladılar. Fakat kahraman sahabi üzerine inip kalkan yumrukları umursamıyordu bile. Bir an olsun onlara karşılık vermiyor, sabrediyordu. Kendisine yapılanlar imanını daha da kuvvetlendiriyordu.

Süheyb daha fazla çalışmaya başladı. Kısa sürede hatırı sayılır bir servetin sahibi oldu. Artık fakir birisi değildi. Mekke'nin varlıklı insanlarından olmuştu.

Sevgili Peygamberimiz Mekke'den ayrıldı. Medine'ye hicret etti. Süheyb O'nsuz yaşayamazdı. Hemen arkasından gitmek için hazırlık yapmaya başladı. Tam

yola koyulacaktı ki yanına bazı gençler geldi. Oturup sohbet etmeye, dereden tepeden konuşmaya başladılar.

Süheyb bu beklenmedik durumdan rahatsız olmuştu. Onların bir an önce kalkıp gitmeleri için dua ediyordu. Fakat bu gençler hiç de gidecek gibi görünmüyorlardı.

Süheyb ayakta bekliyordu. Onun oturmadığını fark edenlerden biri gülerek:

– Bunun karnı ağrıyor galiba, diye takıldı.

Süheyb bozuntuya vermedi. O an kafasındaki tek düşünce Peygamberimize yetişebilmekti.

Nihayet beklediği an geldi. Gençler esnemeye başladılar. Çok geçmeden de gözleri kapandı. Uyumuşlardı. Süheyb ayaklarının ucuna basarcasına oradan uzaklaştı. Yanına okunu, yayını, kılıcını ve epeyce de para aldı. Kimseye görünmeden şehrin dışına çıktı. Medine'ye gidiyordu.

Bir süre ilerledi. Çok sevinçliydi. Bir an evvel Peygamberimize kavuşmak istiyordu. Bu yüzden içi içine sığmıyordu.

Fakat bu sevinç uzun sürmedi. Uykusu hafif olan gençlerden bazıları onun gidişinden hemen sonra gözlerini açtılar. Süheyb'i yanlarında göremeyince etrafı arayıp taradılar. Fakat hiçbir yerde bulamayınca:

– Süheyb kaçmış, diyerek peşine düştüler.

Kısa bir zaman sonra onu gördüler.

– Sen Mekke'ye geldiğinde fakir biriydin. Fakat burada bir servete sahip oldun. Bizim memleketimizde kazandıklarını başka yerlere götürmene müsaade edeceğimizi mi sandın, diye seslendiler.

Süheyb onları görünce hemen silahına davrandı. Devesinden inip uygun bir yere mevzilendi. Sadağından çektiği bir oku yayına yerleştirdi. Gelenlerden birine nişan aldı.

– Ey Kureyşliler, dedi. Ok atmada nasıl usta olduğumu hepiniz çok iyi bilirsiniz. Allah'a yemin ederim ki, sadağımda oklarım tükenmediği sürece bana yaklaşmanız mümkün değildir. Ok bitince de teslim olacağımı sanmayın. Kılıcıma davranır, yine hakkınızdan gelmesini bilirim!

Gençler kendilerini hemen sipere attılar. Onun nasıl ok attığını gerçekten de iyi biliyorlardı. Ama her şeye rağmen peşini bırakmayı da düşünmüyorlardı.

Süheyb onların niyetini anladı. Burada geçen her zaman kendisi için büyük bir kayıp olacaktı. Bir an evvel gençlerden kurtulmalıydı. Aklına güzel bir fikir geldi.

– Hey Kureyşliler! Size bir teklifim var. Yanımdaki altınları size vereyim. Bununla da yetinmeyip Mekke'de

bıraktığım altınları da alabilirsiniz. Ama benim peşimi bırakın! Ne dersiniz, bu teklife razı mısınız?

Gençler birbirlerine baktılar. Zaten Süheyb'i kolay kolay yakalayamayacaklarını düşünüyorlardı. Öyleyse ne diye riske gireceklerdi ki? Teklifi seve seve kabul ettiler.

– Süheyb yanındaki bütün altınları müşriklere verdi. Mekke'deki servetinin yerini tarif etti:

– Gidin, kapımın eşiğini kazın! Orada altınlar var. Hepsini alın!

Müşrikler şaşkındılar. Bir adam nasıl olur da onca servetini gözünü bile kırpmadan feda edebilirdi? Ama buna daha fazla kafa yormadılar. Zaten akılları fikirleri paradaydı. Süheyb'in peşini bıraktılar. Rüzgâr gibi harekete geçip Mekke'ye doğru ilerlemeye başladılar. Bir an önce Süheyb'in servetine kavuşmak ve evini yağmalamak istiyorlardı.

Fedakâr sahabi çölde bir başına kalmıştı. Artık peşinde birileri yoktu. Rahat rahat Peygamberimize gidebilirdi. O'na kavuşmanın yanında servetin sözü mü olurdu ki?

Peygamberimiz bu sırada arkadaşlarıyla beraberdi. Allah'tan, kendisine Bakara Sûresi'nin iki yüz yedinci âyeti indi:

"İnsanlardan öylesi vardır ki, Allah'ın rızasını kazanmak için kendini feda eder."

Cebrail âyeti tamamlamıştı ki Süheyb çıkageldi. Peygamberimiz (sallallahu aleyhi vesellem) onu görünce gülümsedi. Cennet çağlayanı sesiyle Süheyb'e şöyle dedi:

– Ey Ebu Yahya! Alışverişte kazandın!

Süheyb hayretler içinde kaldı. Peygamberimize bakarak:

– Ya Resûllûllah, dedi. Buraya benden önce bir gelen olmadı. Öyleyse bu olayı sana Cebrail'den başkası haber veremez!

Süheyb çok mutluydu. Sadece Peygamberimize kavuşmakla kalmamış, bir de Yüce Allah'ın övgüsüne

nail olmuştu. O'nun ve Resûlünün sevgisini kazanmış olmaktan daha büyük ve daha değerli bir servet olabilir miydi ki… Gerçekten de Süheyb, yaptığı alışverişte kazançların en büyüğünü elde etmişti.

* * *

ŞAHİT

Bedevinin biri atını satmaya karar vermişti. Onu pazara götürdü. Bir köşeye çekildi ve atına talip olacak bir müşteri beklemeye başladı.

İnsanlar gelip gidiyorlardı. Kimi şöyle bir bakıp geçiyor, kimi de fiyat soruyordu. Uzun uzun pazarlıklar yapılıyordu.

Bir aralık Sevgili Peygamberimiz göründü. Kendisi için bir at arıyordu. Bedevinin yanına yaklaştı. Atı inceledi ve satın aldı. Parasını evde vereceğini söyledi.

Bedevi, atın yularını tuttu ve Peygamberimizi takip etmeye başladı. Bir süre yürüdüler. Peygamberimiz biraz hızlandı ve öne geçti. Bedevi ve at epeyce geriden geliyorlardı.

– Satılık mı bu hayvan?

Bedevi, soruyu sorana baktı. Bu, yoldan geçmekte olan biriydi. Gözlerini atın üzerine dikmiş, sahibinden bir cevap bekliyordu. Anlaşılan hayvanı satın almak istiyordu. Bedevinin gözlerinde bir ışık belirdi. Atı daha fazla paraya satabileceğini umarak Peygamberimize seslendi:

– Şu atı satın alacaksan al! Yoksa ben bunu başkasına satacağım!

Peygamberimiz geriye döndü. Bedevinin yanına geldi.

– Ben onu zaten senden satın aldım ya, dedi.

Bedevi şaşırmış gibi yaparak:

– Bu da ne demek oluyor şimdi, dedi. Vallahi ben bu atı sana satmadım ki…

Efendimiz adama şöyle bir baktı.

– Ben onu senden satın aldım!

Bedevi yola gelecek gibi değildi. Karşısında şakayla bile olsa yalan söylemeyen bir peygamber olduğunun farkında değildi. Daha fazla para kazanma hırsı

aklını almıştı. Bu yüzden az önce yaptığı anlaşmayı inkâr ediyordu.

Bu sırada etraftaki insanlar da geldiler. Herkes merakla olanı biteni anlamaya çalışıyordu. Bunlar arasında Huzeyme isminde bir sahabi de vardı.

Bedevi sesini yükseltti ve Peygamberimize şöyle dedi:

– Ben bu atı sana satmadım. Eğer sattığımı söylüyorsan seni doğrulayacak bir şahit gösterebilir misin?

Huzeyme bu söz karşısında çok içerledi. Bu ne düşüncesiz bir adamdı böyle! Allah Resûlünden daha doğru sözlü kim vardı şu dünyada ki… O "Ben bu atı

satın aldım!" diyorsa mutlaka doğru söylüyordu. Hemen ileri atıldı.

– Ben şahidim, dedi. Peygamberimiz bu atı senden satın aldı!

Bedevi bir an şaşırdı. Peygamberimiz, Huzeyme'ye bakıyordu. Huzeyme pazarlık sırasında yanlarında değildi. Yani atı satın alırken görmemişti. Öyleyse bu ne demek oluyordu? Huzeyme neye dayanarak kendisine şahitlik yapıyordu? Efendimiz:

– Neye dayanarak şahit oluyorsun, diye sordu.

Gözler Huzeyme'ye döndü. Ama o kendinden emin bir eda ile dimdik duruyordu.

Sanki olayı gerçekten görmüş gibi bir hâli vardı. Gülümseyerek baktı Efendimize. Yüzünde sonsuz bir teslimiyet ifadesi vardı. Son derece saygılı bir şekilde şöyle dedi:

– Ben senin Allah'ın elçisi olduğunu tasdik etmişim. Sen böylesine büyük bir olayda yalan söylemezken, bu basit

olayda mı yalan söyleyeceksin? Bu atı sen satın aldın! Sana olan tasdikim ile şahitlik yapıyorum ey Allah'ın Resûlü!

Sevgili Peygamberimiz gülümsedi. Çok ince bir zeka ürünü olan bu cevaptan memnun kalmıştı. Herkesin duyabileceği bir sesle Huzeyme'ye şöyle dedi:

– Bundan sonra senin şahitliğin, iki kişinin şahitliği yerine geçecek!

Bu ne büyük iltifattı böyle! Huzeyme Peygamberimizin kendisini takdir edişinden mutlu olmuştu.

Bedevi ise donup kalmıştı âdeta. Aklı, Huzeyme'nin söylediği "Ey Allah'ın Resûlü" kelimelerinde kalmıştı. Etrafındakilerden birine:

– Bu Resûllûllah mı, diye sordu.

Sahabilerden Ebu Hüreyre bedevinin cahilliği karşısında hayret etti.

– Peygamberini tanımaman sana cahillik olarak yeter, diye seslendi.

Bedevi o an derin bir mahcubiyete düşüverdi. Nasıl olup da böylesine bir hatada bulunabildiğine yandı. Pişmanlığı yüzüne yansımıştı. Hemen oracıkta suçunu itiraf etti. Atı Sevgili Peygamberimizin satın almış olduğunu herkese duyurdu.

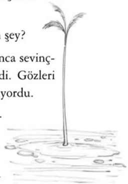
* * *

HURMA FİDANLARI

Ebu Hureyre eline üç beş hurma fidanı almıştı. Toprağı kazıp çukur açtı. Hurmaları çukurlara koyarken bir ses duydu:

– Ebu Hureyre! Nedir o diktiğin şey?

Ebu Hureyre bu kutlu sesi duyunca sevinçle doğruldu. Gelen Allah'ın Elçisiydi. Gözleri her zaman olduğu gibi sevgiyle parlıyordu.

– Ya Resûllûllah, hurma dikiyorum!

Sevgili Peygamberimiz çok sevdiği sahabisinin elindeki hurma fidanına bir göz attı.

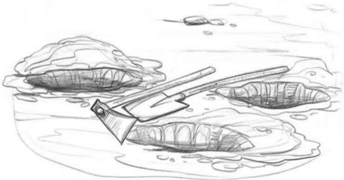
– Sana hurma fidanı dikmekten daha hayırlı bir şey söyleyeyim mi, diye sordu.

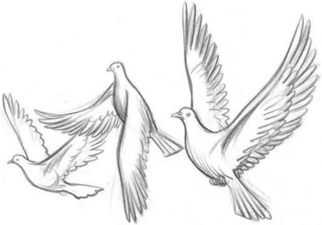
Ebu Hureyre birden heyecanlandı. Güzel bir şey daha öğrenme aşkıyla dolu gözlerini Efendimize dikti. Derken o mübarek dudaklar kıpırdadı:

– Sübhanallah, Elhamdülillah, Allahüekber de! Bu sözlerin her biri için cennette senin için birer ağaç dikilir.

Bu ne muhteşem bir haberdi böyle! Sadece üç kelimeydi söylenmesi gereken. Ama karşılığında sonsuz bir hayat verilecekti: Cennet!

Ebu Hureyre o gün, yaptığı güzel amellere bir yenisini daha eklemiş olmanın mutluluğunu yaşıyordu.

RAHMET PEYGAMBERİ

Müslümanlarla müşrikler karşı karşıya gelmişlerdi. Savaş çok çetin geçiyordu. Sahabiler bir yandan düşmanla mücadele ediyor, diğer yandan da Sevgili Peygamberimizi korumaya çalışıyorlardı.

Müşriklerin gözlerini kan bürümüştü. Bedir Savaşı'nda uğradıkları yenilginin öfkesiyle saldırıyorlardı. Tek amaçları intikam almaktı.

Dalga dalga gelen hücumlardan birinde Peygamberimizin bir dişi kırıldı. Olayı gören sahabiler bir an neye uğradıklarını şaşırdılar. Akılları başlarından

gidiverdi âdeta. Nasıl olmuş da Allah Resûlüne gelen darbeyi engelleyememişlerdi? Gözyaşları içinde Efendimize yaklaştılar ve:

– Ya Resûllûllah, dediler. Şunlara beddua etsen de hepsi yerin dibine geçse…

Sevgili Peygamberimiz bu teklifi kabul etmedi. Çünkü O, âlemlere rahmet olarak gönderilmişti. Bütün derdi insanlığın kurtuluşa ermesiydi. Allah O'nu insanlara anlatırken "Onlar iman etmeyecekler diye neredeyse kendine kıyacaksın!" diyordu. Hâl böyleyken Şefkat Peygamberi, gaflet içinde çırpınanlara nasıl beddua ederdi ki!

– Ben lânetleyici olarak gönderilmedim, dedi. Ben Hakk'a davet edici ve rahmet olarak gönderildim.

Sonra ellerini semaya doğru açtı. Yüce Mevlâya şöyle dua etti:

– Allah'ım! Kavmime hidayet nasip et! Çünkü onlar bilmiyorlar!"

O herkesten farklıydı. Hatta gelmiş geçmiş tüm peygamberlerden de farklıydı. Bunu çok iyi anlamış olan Hazreti Ömer, Peygamberimizin duasını işitince şöyle demekten kendini alamadı:

– Anam-babam, sana feda olsun yâ Resûllûllah!

* * *

SELÂM

Ebu Ümame selâmlaşmayı çok seven biriydi. Rastladığı insanlardan önce davranarak "Esselâmü aleyküm ve rahmetullahi ve berakâtüh" derdi. Karşısındakinden önce davranmasının sebebi selâmı yaymanın hayırlı bir iş olduğunu bilmesindendi.

Sevgili Peygamberimiz selâmlaşmaya çok önem verirdi. Ashabına bu konuda "Selâmı yayınız." diye tembihte bulunurdu. Onlar da Efendimizin bu tembihini harfiyen yerine getirirlerdi.

Hatta bazen öyle olurdu ki, beraber yürürlerken aralarına bir ağaç girerdi. Bu yüzden kısa bir süreliğine ayrılmak zorunda kalırlardı. Ama ağacın öbür yanında yeniden karşılaşıp bir araya gelince hemen selâmlaşırlardı.

Selâm vermede herkesten önce davranıyordu. Fakat bir gün başına tuhaf bir olay geldi.

O gün çarşıda geziyordu. Her zaman olduğu gibi karşılaştığı herkese ondan önce selâm veriyordu.

Bir Yahudi onun bu huyunu çok iyi biliyordu. Ebu Ümame'nin kendisinden yana yaklaşmakta olduğunu görünce hemen bir sütunun arkasına gizlendi. Aralarında birkaç adımlık bir mesafe kalınca birden bire ortaya çıkıverdi.

– Esselâmü aleyküm ve rahmetullahi ve berakâtüh, dedi.

Ebu Ümme o an neye uğradığını şaşırdı. Bu adam da nereden çıkmıştı böyle? Şaşkınlığı geçince, ilk defa selâmlaşmada kendisinden önce davranan adama kızarcasına:

– Yazıklar olsun sana, dedi. Neden böyle yaptın?

Yahudi gülümsedi. Sakin bir şekilde şöyle cevap verdi:

– Senin çok selâm veren biri olduğunu gördüm. Bu çok güzel bir davranıştı. Hoşuma gitti. Böylesine

güzel bir davranışta seni geçmek için bu sütunun ardına saklandım. Birden önüne çıkıp senden önce selâm verdim!

Ebu Ümame, gülsün mü yoksa ağlasın mı, karar veremedi. Ama selâmda ilk kez kendisinden önce davranan birine rastlamıştı. Bu güzel davranışı ona kaptırmanın üzüntüsüyle şöyle demekten kendini alamadı:

– Ben Resûllûllah'ın şu sözü söylediğini işittim: "Allah, selâmı ümmetimiz için bir şükür kıldı. Emrimizdeki diğer dinin mensupları için de bir emniyet sebebi kıldı."

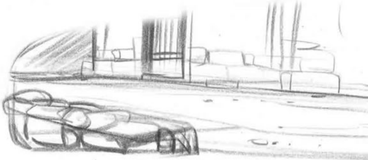
* * *

YOLDAKİ TAŞLAR

Ma'kıl o gün yeğeniyle yolda yan yana yürüyordu. Bir aralık önünde gördüğü bir taşı kaldırıp kenara attı. Bu davranış yeğeni Muaviye bin Kurra'nın gözünden kaçmamıştı. Fakat sesini çıkarmadı.

Yürümeye devam ettiler. Ma'kıl ilerde, yolun ortasına atılmış bir şey daha gördü. Hemen onu da alıp kenara bıraktı.

Onun bu yaptığı, Muaviye'nin hoşuna gitmişti. O da aynı şekilde davranmaya karar verdi. Üç beş adım

ilerde, gelip geçenlere rahatsızlık verecek bir şey gördü. Hemen koşup onu aldı, yolun dışına doğru attı.

Ma'kıl, yeğeninin de kendisi gibi yaptığını görünce çok memnun oldu. Onu şu sözlerle takdir etti:

– Aferin sana yeğenim! Biliyor musun, ben Resûlûllah'ın şöyle dediğini işittim:

"Kim Müslümanların yolundan eziyet veren bir şeyi kaldırırsa ona bir sevap yazılır. İyiliği kabul edilen kimse cennete girer!"

Muaviye, duyduğu bu kutlu müjdeye çok sevindi. O günden sonra yolda gördüğü eziyet verici şeyleri kaldırmaktan geri durmadı.

YEMİN

Hazreti Aişe, Abdullah bin Zübeyr'e çok içerlemişti. Çünkü o, kendisi hakkında kırıcı bir cümle söylemişti. Bu yüzden etrafındakilere şöyle dedi:

– Bir daha asla Abdullah'la konuşmayacağıma dair Allah'a yemin ediyorum!

Abdullah, Hazreti Aişe'nin bu sözü karşısında pişmanlık duydu. Onun gönlünü almak için çok uğraştı. Fakat ne yaptıysa bir türlü kendisini affettiremedi.

Günler geçiyor, Abdullah'ın ızdırabı da gittikçe artıyordu. Bir gönlü kırdığını düşündükçe yemeden

içmeden kesiliyordu. Geceleri gözlerine uyku girmiyordu. Hayat kendisine zehir olmuştu.

Ne yapıp edip kendini Hazreti Aişe'ye affettirmeliydi. Bunun için bir çare düşündü. Araya hatırı sayılır kişiler koyacaktı. Onlarla birlikte Hazreti Aişe'nin yanına gidecek, gerekirse yalvarıp yakaracaktı. Mutlaka onun gönlünü alacaktı.

Hemen Misver bin Mahreme ile Abdurrahman bin Esved'i buldu. Durumu onlara anlattı ve şöyle dedi:

– Allah'ınızı severseniz beni Aişe'nin yanına götürün. Sizi görünce beni bağışlayacaktır!

Misver ve Abdurrahman bu teklifi kabul ettiler. Hep birlikte Hazreti Aişe'nin evine doğru yürümeye başladılar. Kapının önüne gelince durdular ve:

– Esselâmü aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtüh, diye selâm verdiler.

Hazreti Aişe Misver ve Abdurrahman'ı seslerinden tanımıştı. Selâmlarını aldı. Misver ve Abdurrahman aynı ağızdan:

– Girebilir miyiz, diye sordular.

Hazreti Aişe, dışarıda sadece ikisinin olduğunu sanıyordu. Onların arkasında sessiz sedasız duran Abdullah'ı fark etmemişti.

– Girebilirsiniz, dedi.

Misver ve Abdurrahman bunun üzerine:

– Hepimiz mi girelim, diye sordular.

Bu sözleriyle yanlarındaki Abdullah'a da izin verilip verilmediğini anlamaya çalışıyorlardı. Hazreti Aişe hiçbir şeyden habersiz bir şekilde:

– Hepiniz girin, dedi.

Üç arkadaş içeriye girdiler. Mü'minlerin annesi ancak o zaman Abdullah'ı fark etti. Abdullah mahcup ve pişman bir eda ile kendini yere attı. Bir yandan ağlıyor, bir yandan da Hazreti Aişe'den özür diliyordu.

Sevgili Annemiz yemininden dolayı Abdullah'a karşılık vermedi. Onun bu tavrı karşısında daha da perişan bir hâle düşen Abdullah, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Misver ve Abdurrahman da çok üzgündüler. Nihayet araya girme vaktinin geldiğini düşünüp annemize şöyle dediler:

– Biliyorsun ki, Resûlûllah küslüğü yasakladı. Müslümanlar birbirleriyle üç günden fazla dargın kalamaz!

Hazreti Aişe bu söz karşısında sarsıldı birden. Sevgili Peygamberimizi hatırlamıştı. O, hayatta olsaydı bir Müslümanın kimseyle küs kalmasını istemezdi. Ama ahdetmişti bir kere. "Bir daha asla Abdullah'la konuşmayacağıma yemin ederim!" demişti. Yemin öyle basit bir şey değildi ki bozsun… Ağlamaya başladı. Bu arada kesik kesik:

– Ben yemin ettim! Yemin çok ağır bir şeydir, dedi.

Misver ve Abdurrahman ısrar ettiler. Mü'minlerin annesi sonunda dayanamadı, Abdullah'ı affetti.

Artık gönül kırgınlığı, küslük kalmamıştı. Hazreti Aişe bir peygamber hanımına yakışanı yapmıştı. Bir insanı bağışlama uğrunda yüreği yana yana yeminini bozmuştu. Bu yeminin kefareti olsun diye tam kırk köle satın alıp hepsini azad etti. Ama o günden sonra aklına bu olay geldikçe iki gözü iki çeşme oldu, ağladı, ağladı…

Abdullah'a gelince… Dünyalar onun olmuştu. Ağlamış, sızlamış fakat sonunda Peygamber hanımı annemize kendini bağışlatmıştı. Hiçbir zaman bir daha onu üzmedi.

* * *

KUL PEYGAMBER

Sevgili Peygamberimizin evinde o gün yiyecek hiçbir şey yoktu. Aç bir şekilde dışarıya çıktı. Safa tepesine gelmişti ki yanı başında Cebrail beliriverdi.

Peygamberimiz, bu meleği çok severdi. Sırlarını ona açar, kendisiyle sık sık dertleşirdi.

Bir aralık ona:

– Ey Cebrail, dedi. Seninle dini gönderen Allah'a yemin ederim ki, Muhammed'in evinde ne un var, ne de çorba…

Peygamberimiz daha sözünü yeni bitirmişti ki semada bir gürültü koptu. Efendimiz endişelendi birden. Cebrail'e baktı ve:

– Allah, kıyametin kopmasını mı emretti yoksa, diye sordu.

Öyle ya, ahir zamandaydılar. Kıyamet her an kopabilirdi. Fakat Cebrail son derece sakin görünüyordu. Efendimizi teskin etti:

– Hayır, öyle bir şey yok. Allah senin sözünü işitti. İsrafil'i gönderdi. Bu gürültü onun için…

İsrafil karşılarında belirdi. Saygı dolu bir eda ile:

– Allah, söylediklerini biliyor, dedi. Bu yüzden yeryüzü hazinelerinin anahtarıyla beni sana gönderdi. Eğer sen istersen şu dağı altına, gümüşe, zümrüde çevireceğim. Kral bir peygamber mi olmak mı istiyorsun; yoksa bir kul peygamber mi?

Yüce Rabbimiz, Sevgili Peygamberimize iki seçenek sunuyordu. Hazreti Süleyman gibi, Hazreti Davut gibi bir hükümdar olmak… Ya da bir gün aç, bir gün tok olan fakir bir kul olmak…

Peygamberimiz hemen cevap vermedi. Cebrail'e baktı. Vahiy meleği kendisine "Mütevazı ol!" anlamında bir işarette bulundu.

Bu işareti alan Sevgili Peygamberimiz gönlündeki cevabı verdi:

– Bir kul olarak Peygamberlik vazifesini yapmak istiyorum!

O, en fakir bir sahabinin yaşadığı hayatı seçmişti. Ümmetinden herhangi biri gibi yaşayacaktı bundan sonra da. Kendisi için dağların altına, gümüşe, zümrüde çevrilmesi teklifi karşısında hiç tereddüt etmeden şöyle dedi:

– Hayır ya Rabbi! Bunu istemem. Ben bir gün tok, bir gün aç kalmayı arzu ederim.

Aç kaldığım zamanlarda Sana yalvarır, Seni anarım. Doyduğum da ise Sana şükreder, hamdederim.

Dediği gibi de oldu zaten. Peygamberimiz (sallallahu aleyhi vesellem) kul bir peygamber olarak yaşadı. Yine kul bir peygamber olarak Rabbine ruhunu teslim etti.

* * *

SANCAKTAR

Mekke ve çevresinde bir haber dilden dile yayılıyordu:

– Duydunuz mu?

– Neyi?

– Ebu Cehil, Muhammed'i ölü ya da diri yakalayana ödül verecekmiş.

– Ne ödülüymüş bu?

– Yüz deve!

– Ne! Yüz deve mi? Aman Allah'ım! Ne kadar büyük bir ödülmüş öyle…

Bu konuşmalardan sonra gözünü para hırsı bürüyenler harekete geçiyorlardı. Sevgili Peygamberimizi ve yanındakileri aramaya başlıyorlardı.

Büreyde'nin henüz hiçbir şeyden haberi yoktu. Mekke yakınlarındaki arazisinde yaşıyordu. Hızla yayılan haber bir gün ona da ulaştı:

– Hey Büreyde! Duydun mu; Muhammed ve arkadaşları Mekke'den ayrılmışlar. Ebu Cehil onları yakalayıp kendisine teslim edene yüz deve verecekmiş!

Büreyde, Peygamberimizi tanımıyordu. Haberi getirenden bütün ayrıntıları inceden inceye öğrendi. O andan sonra da etraftan gelip geçenleri durdurup sorguya çekmeye başladı. Çoğu insan gibi o da gönlünü büyük ödülü alma arzusuna kaptırmıştı.

Birkaç gün sonra arazisinden birkaç yabancının geçmekte olduğunu gördü. Hemen yanına yetmiş seksen kadar adam aldı. Yabancıların karşısına dikildi.

Gelenler, Efendimiz ve yol arkadaşlarıydı. Mekke'den çıktıktan sonra bir süre mağarada kalmışlardı. Peşlerindekileri atlatınca yeniden yola koyulmuşlardı. Peygamberimiz, karşılarındaki kalabalığı görünce onların liderleri olduğu anlaşılan Büreyde'ye:

– Sen kimsin, diye sordu.

Sesinde gönülleri bir hoş eden tatlılık vardı. Büreyde cevap verdi:

– Büreyde...

Peygamberimiz yanıbaşında duran arkadaşı Hazreti Ebubekir'e döndü:

– İçimiz serinledi!

Hazreti Ebubekir ve oradakiler Efendimizin ne demek istediğini anlamışlardı. Büreyde kelimesi "serinlik" anlamına gelmekteydi. Efendimiz bu sözüyle "Endişelenecek bir şey yok." der gibiydi sanki. Ardından ikinci soru geldi:

– Kimlerdensin?

Büreyde, sakin bir şekilde:

– Eslem kabilesindenim, diye karşılık verdi.

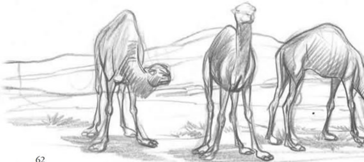
Efendimiz bu cevap üzerine arkadaşlarına seslendi:

– Selâmetteyiz!

Eslem kelimesinin, selamet anlamıyla bağlantısından dolayı böyle konuşmuştu Efendimiz. Büreyde hayretle bakıyordu. Derken Peygamberimiz bir soru daha sordu:

– Eslem'in hangi kolundansın?

– Sehm kolundanım.

Peygamberimiz, Hazreti Ebubekir'e:

– Ey Ebubekir, dedi. Senin nasibin çıktı işte!

Sehm, nasip demekti. Büreyde karşısındaki yabancının konuşmalarındaki inceliğe hayran kalmıştı. Yüz deveyi filan unuttu o an. Kanının kaynayıverdiği bu yabancının kim olduğunu öğrenme arzusuyla:

– Peki sen kimsin, diye sordu.

Peygamberimiz gülümseyen yüzünü ona çevirdi ve:

– Allah'ın Resûlü Muhammed, dedi.

Büreyde bu cevap karşısında iliklerine kadar titrediğini hissetti. Benliği Allah'a imanla sarsıldı. Apaydınlık bir gönülle Efendimizin huzurunda diz çöktü. Coşa coşa imanını ilan etti:

– Eşhedü enlâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh!

Sonra Kutlu Misafirine ve yanındakilere ikramda bulundu. Tatlı tatlı sohbetler edildi. Büreyde bu sohbetler sırasında dinimizin emirlerini öğrendi. Bazı sûreleri ezberledi.

Vakit yatsıya varmıştı. Sevgili Peygamberimiz namaza hazırlandı. Büreyde ve adamları da hemen abdest aldılar. Hep birlikte namaz kıldılar.

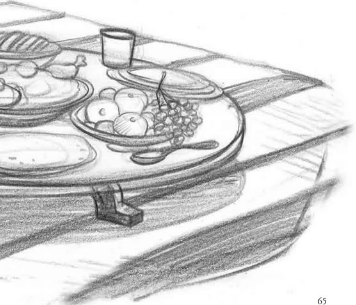
Peygamberimiz ertesi gün yola çıkarken Büreyde:

– Ya Resûlûllah, dedi. Medine'ye sancaksız girmene gönlüm razı olmaz. Ben Sizin sancaktarınız olacağım!

Hemen başındaki sarığını çıkarıp çözdü. Mızrağının ucuna bağladı. Ortaya küçük, basit bir sancak çıkmıştı. Büreyde bunu eline alıp Efendimizin yanı sıra yürümeye başladı.

Temiz gönüllü Büreyde, o gün, İslâmın ilk sancaktarı olarak tarihe geçmiş oldu.

* * *

EMANET ELBİSE

Şefa çok zor bir durumdaydı. Geçim sıkıntısı çekiyordu. Bu durumu gidip Allah Resûlüne söylemeye karar verdi. O muhakkak kendisine bir şeyler verirdi. Hemen yola çıktı. Doğruca Efendimizin yanına vardı. Durumunu arz etti ve kendisine yardımda bulunmasını istedi.

Sevgili Peygamberimiz diğer birçok sahabi gibi zor şartlar altındaydı o günlerde. Günler geçiyor da yiyecek bir lokma dahi ellerine geçmiyordu. Şefa'ya, o an verebilecek hiçbir şeyi olmadığını söyledi.

Kadın bu söz karşısında gücenmişti. Üzgün bir şekilde geri döndü.

Namaz vakti gelmişti. Kadın kızının yanına uğramayı düşündü. Belki oradan bir şeyler alabilirdi. Kapıyı çaldı. İçeriye girdi. Kızının kocası olan Şurahbil'i görünce:

– Namaz vakti geldi, sen hâlâ evdesin, diye çıkıştı.

Şurahbil kaynanasının kendisine kızması üzerine:

– Anneciğim, dedi. Bana kızma! Bir elbisem vardı. Onu da Allah Resûlüne ödünç olarak verdim.

Şefa o an ne diyeceğini bilemedi. Demek Sevgili Peygamberimiz kendilerinden de zor durumdaydı ama sabrediyordu ha? Peki ya kendi damadı Şurahbil'e ne demeli? Bu ne fedakârlıktı böyle! Kendisinin ihtiyacı olduğu hâlde üzerindeki elbisesini Peygamberimize göndermişti. Şefa bütün bunları düşününce ellerini dizlerine vurdu ve:

– Vay ben ne yapmışım, diye sızlandı. Sabahtan

beri bir de Peygamberimizin bana niçin yardım etmediğini düşünüyordum. Meğer O'nun hâli de bizden farklı değilmiş!

Şurahbil araya girdi ve şöyle dedi:

– Diktiğimiz bir elbisenin dışında hiçbir şeyi yok!

Gerçekten de öyleydi. Elinde neyi var neyi yoksa hepsini ümmeti için harcamıştı. Eğer isteseydi Allah, tuttuğunu altın edecekti. İsteseydi zengin bir hükümdar Peygamber olacaktı. Fakat O sade yaşamayı seçmişti. En fakir ümmeti nasıl bir hayat sürüyorsa O da öyle yaşıyordu bu geçici dünyada.

* * *

FAKİRLERİN DOSTU

İslâma ilk girenlerin çoğu fakir kimselerdi. Bu yüzden bazı zenginler onları küçümserlerdi.

Sevgili Peygamberimiz ise zayıf, güçsüz ve yoksul olan bu insanlara kucak açardı. Onları şefkatle bağrına basar, her dertlerine derman olmaya çabalardı. Elindekileri garibanlarla paylaşır, her biriyle ayrı ayrı ilgilenirdi.

Yine böyle bir günde Efendimiz bir grup fakirle beraberdi. Güzel güzel sohbet ediyorlardı. İçeriye zenginlerden Akra ile Uveyne girdi. Peygamber Efendimizi arıyorlardı. O'nunla bir anlaşma yapmak için gelmişlerdi.

Peygamberimizin yanındaki Ammar'ı, Süheyb'i, Bilâl'i ve Habbab'ı görünce bu manzaradan hoşlanmadılar. Hemen yanlarına gittiler. Fakir oldukları için hor gördükleri bu dört değerli sahabiyi hakaretlerle ite kaka kovdular.

Peygamberimizle baş başa kaldıklarında şöyle dediler:

– Arap heyetleri sürekli olarak sana geliyor. Ve seni bunlar gibi kötü insanlarla oturup sohbet ederken görüyorlar. Bu durum hiç de hoş değil. Biz, gelen heyetlerin seni böyle sefillerle beraber görmelerinden utanıyoruz. Bir daha seni ziyarete geldiğimizde onları yanından uzaklaştır!

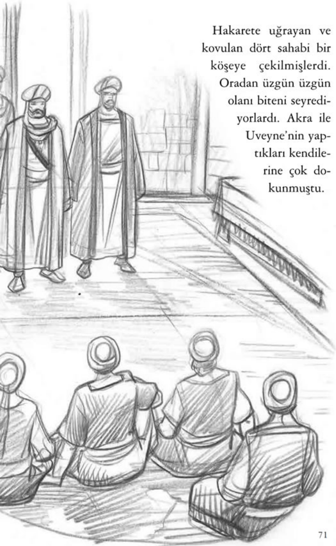
Sevgili Peygamberimiz:

– Peki, dedi.

Bu söz üzerine Akra ile Uveyne oturup geliş maksatlarını söylediler:

– Güzel! Şimdi seninle anlaşma yapabiliriz.

Peygamberimizin okuma yazması yoktu. Anlaşma metnini yazması için hemen Hazreti Ali'yi çağırdı.

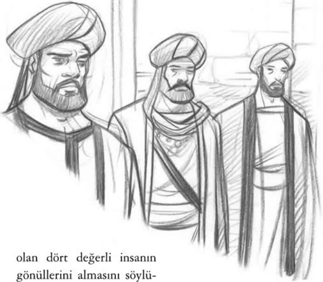
Hakarete uğrayan ve kovulan dört sahabi bir köşeye çekilmişlerdi. Oradan üzgün üzgün olanı biteni seyrediyorlardı. Akra ile Uveyne'nin yaptıkları kendilerine çok dokunmuştu.

Hazreti Ali geldi. Elinde bir sayfa vardı. Onu Peygamberimize uzattı. Anlaşma metnini yazmak için konuşmaya başlayacaklardı ki Allahu Teâlâ vahiy gönderdi. Sevgili Peygamberimiz, Cebrail'in getirdiği âyeti duyunca hemen elindeki sayfayı fırlatıp attı. Bir köşede boynu bükük duran dört sahabisine doğru baktı.

Bu sırada Akra ile Uveyne şaşkındılar. Ne olmuştu acaba? Peygamberimiz tam anlaşmaya imza atacakken niçin kâğıdı atmıştı?

Allah gönderdiği vahiyle şöyle diyordu: Sabah akşam Rablerinin rızasını isteyerek O'na yalvaranları yanından uzaklaştırma! Onların yaptıklarından sen sorumlu değilsin. Senin yaptıklarından da onlar sorumlu değildirler. Öyleyse neden onları uzaklaştırıyorsun? Eğer böyle yaparsan zulmedenlerden olursun! Biz "Onca insan arasında Allah bunlara mı iyilikte bulundu?" demeleri için onları birbirleriyle denedik. Allah, şükredenleri daha iyi bilmez mi? Ey Muhammed! Âyetlerimize inananlar sana gelince onlara şöyle de: "Size selâm olsun! Rabbiniz size mutlaka merhamet edecektir. Sizden kim, bilmeyerek bir kötülük işler de arkasından hemen tövbe edip hâlini düzeltirse Allah onu bağışlar ve kendisine merhamet eder." (En'am Sûresi-52..54)

Yüce Rabbimiz, gönlü kırılmış olan dört sahabiden bahsediyordu. Peygamberimizi uyarıyor bu konuda açıktan açığa uyarıyordu. Kalbi kırık ve mahzun

olan dört değerli insanın gönüllerini almasını söylüyordu.

Peygamberimiz üzgündü. Öylece bekleşen dört sahabiyi yanına çağırdı. Onlar da sevinç içinde ayağa fırladılar. Peygamberimizin yanına gelip oturdular. Çok mutlu olmuşlardı. Efendimiz onlara tıpkı Rabbimizin emrettiği gibi:

– Sizlere selâm olsun, dedi.

Kendileri hakkında âyet inmesi hiç de beklemedikleri bir şeydi. İtilmiş, horlanmışlarken böylesine büyük bir şerefe nail oluvermişlerdi. Bundan daha büyük bir sevinç olabilir miydi?

Kendilerine şefkatle bakan Peygamberimize daha da yaklaştılar. Dizleri O'nun mübarek dizlerine değiyordu.

Akra ve Uveyne bir tuhaf olmuşlardı. O an anladılar ki, Allah insanların görünüşlerine, zenginliklerine bakmıyor. O, kalplere bakıyordu. Bu dört insan da işte bu yüzden kendi katında çok değerliydi.

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi vesellem) o günden sonra her fırsatta yoksullarla birlikte oturdu, kalktı. Onların gönüllerini almaya, elindekileri her biriyle paylaşmaya gayret etti.

* * *

GELECEK

Müsâfir isminde bir adam vardı. Müneccimlik yapardı. Yani yıldızlara bakarak geleceği gördüğünü iddia ederdi. İnsanlara bu konuda nasihatlerde bulunurdu.

Hazreti Ali, Müslümanların halifesiydi. Orduyu toplamış, sefere çıkmaya hazırlanıyordu. Müsâfir bunu duyunca hemen yanına geldi. Kendinden emin bir eda ile:

– Ey Mü'minlerin Emiri, dedi. Bu saatte yola çıkma. Akşam olsun, karanlık bastırdıktan üç saat sonra yola çık.

Hazreti Ali meraklanmıştı. Müsâfir'in yüzüne baktı ve:

– Niçin, diye sordu.

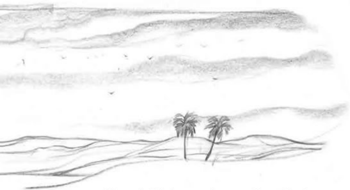
Müsâfir yine kendinden emin bir şekilde:

– Eğer bu saatte yola çıkarsan, sen ve bu ordu büyük felaketlerle karşılaşır. Ama benim söylediğim vakitte çıkarsanız kesinlikle zafer kazanırsın. Ne istiyorsan ona ulaşırsın!

Hazreti Ali, Müsâfir'in sözlerinden hiç hoşlanmamıştı. Bu adam düpedüz gelecekten haber verdiğini ima etmeye çalışıyordu. Oysa gelecekte neler olacağını ancak Allah bilebilirdi. Ona bir ders vermek için:

– Hazreti Muhammed'in müneccimi yoktu, dedi. O'ndan sonra bizim de müneccimimiz olmayacak.

Hazreti Ali bu sırada yanı başında duran kısrağı gösterdi ve Müsâfir'e:

– Şu kısrağımın karnında ne olduğunu bilebilir misin, diye sordu. Müsâfir "Çok basit!" dercesine dudak büktü ve:

– Tahmin edebilirim tabi, diye cevap verdi.

Hazreti Ali bu söz üzerine:

– Senin söylediklerinin doğruluğunu kim onaylayacak, dedi. Çünkü Kur'ân bunu yalanlıyor. Allah şöyle

diyor: "Kıyametin ne zaman kopacağını, yağmurun ne zaman yağacağını ve ana rahminde olanları yalnız Allah bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını ve nerede öleceğini bilemez. Her şeyi bilen ve her şeyden haberi olan yalnızca Allah'tır."

Müsâfir bu sözleri duyunca şaşırdı birden. Hazreti Ali konuşmasını sürdürdü:

– Hazreti Muhammed senin gibi geleceğini bildiğini iddia etmezdi. Yani şimdi sen, sefere çıkanın felakete uğrayacağı ânı bildiğini mi ima etmeye çalışıyorsun?

Müsâfir tereddüt etmeksizin:

– Evet, dedi.

Hazreti Ali ona şöyle karşılık verdi:

– Sana kim inanır? Zarar ve ziyanı Allah'ın engelleyeceğine inancın yok senin. Sana uyanların, yaptıkları işte Allah yerine sana güvenmeleri gerekir. Çünkü sen, sefere çıkanların başlarına gelecek felaketlerden kurtulacağı saati bildiğini sanıyorsun. Bu sözüne inananların Allah'a ortak koşan müşriklerden olmayacağı ne malum?

Müsâfir hiç beklemediği sözlerle iyice şaşkına döndü. Hazreti Ali ellerini açtı ve:

– Allah'ım, dedi. Hayrı ve şerri yaratan sensin!

Sonra bakışlarını Müsâfir'e çevirdi. Ordudaki herkesin duyabileceği bir sesle:

– Söylediklerini dinlemeyeceğim, dedi. Uğursuz dediğin bu vakitte yola çıkacağım!

Kendisinden emir bekleyen askerlere döndü. Gür bir seda ile:

– Ey insanlar, dedi. Geleceği öğrenmek gayesiyle yıldız ilmini öğrenmeyin. Yalnızca denizde ve karada geceleri yolunuzu bulmanıza yarayacak yıldızları öğrenin. Müneccimler kâfirler gibidirler. Kâfirler ise cehennemdedir!

Askerler de Hazreti Ali gibi düşünüyorlardı. Her birinin yüreği Allah'a dolu dolu imanla atıyordu. Zaten hiçbiri Müsâfirin sözlerine inanmamıştı.

Hazreti Ali gelecekten haber verdiğini iddia eden bu adama son olarak şöyle dedi:

– Eğer yıldızlara bakıp da bu yolla insanları aldatırsan ben yaşadıkça seni hapsederim! Kazandığımız ganimetlerden de sana bir şey vermem.

Müsâfir bir şey diyemedi. Hazreti Ali emir verdi ve ordu yola çıktı. Vakit, Müsâfir'in uğursuz dediği vakitti.

Ordu günlerce yol aldı. Nihayet düşmanla karşılaştılar. Canla başla savaştılar ve Allah'ın izniyle galip geldiler.

Hazreti Ali askerleri topladı ve Müsâfir'in sözlerini hatırlattı. Ardından da onlara şöyle seslendi:

– Eğer müneccimi dinleyip de onun söylediği vakitte yola çıksaydık bazıları şunu diyeceklerdi: "Gördünüz mü, müneccim haklı çıktı. Onun söylediği zamanda yola çıktılar ve savaşı kazandılar."

Askerler zafer heyecanı içinde dinliyorlardı. Hazreti Ali şu sözlerle herkese muhteşem bir ders verdi:

– Hazreti Muhammed'in müneccimi yoktu. O'ndan sonra bizim de müneccimimiz olmayacak. Allah bize birçok ülkenin fethini nasip etti. Ey insanlar! Yalnız Allah'a güvenin ki, başkasına muhtaç olmayasınız!

* * *

KUSUR ARAŞTIRMAYIN

Sahabiler birbirlerine çok düşkün insanlardı. Bu yüzden her namazda mescitte toplanmayı âdet edinmişlerdi. Orada hem namazlarını topluca kılarlardı hem de hasret giderirlerdi.

Hazreti Ömer halife idi. Devletin tüm yükü öncelikle onun sırtında idi. Bu sorumluluk yüzünden birçok geceyi uykusuz geçirdiği olurdu.

Bir gün Müslümanlara namaz kıldırmak için mihraba geçti. Tekbir almadan önce arkasında saf bağlayanlara şöyle bir göz gezdirdi. Herkes tamamdı. Hep birlikte namaza durdular.

Hazreti Ömer hep böyle yapardı. Mescide gelip giden insanları izler, gelemeyenleri merak ederdi. O gün göremediği insan için "Acaba hasta mı, başına bir iş mi geldi?" diye endişelenirdi. Hemen onu sorar soruştururdu. Hastaysa ziyaretine gider, başı dardaysa yardımına koşardı.

Mescide sürekli gelip giden bir sahabi vardı. Bir süre sonra ortalıkta görülmez oldu. Hazreti Ömer bu durumu fark etmişti. En yakın arkadaşlarından Abdurrahman bin Avf'ı yanına çağırdı ve ona:

– Gel de şu arkadaşı bir ziyaret edelim, dedi. Bakalım ne olmuş?

İki arkadaş yola koyuldular. Ortalıkta gözükmeyen sahabinin evine vardılar. Kapı açıktı. Hazreti Ömer ve Abdurrahman usulca yaklaştılar.

Sahabi bir köşede oturuyordu. Elinde bir kap vardı. Hanımı ona içecek bir şey ikram ediyordu.

Hazreti Ömer gördüğü bu manzara üzerine:

– Demek ki onu bizden uzaklaştıran şey buymuş, diye mırıldandı.

Abdurrahman adama dikkatle baktı. Onun içtiği şeyin ne olduğu anlaşılmıyordu. Hazreti Ömer'e döndü.

– Kapta ne olduğunu biliyor musun, diye sordu.

Hazreti Ömer bir an duraksadı. Arkadaşına anlamlı anlamlı baktı.

– Bu yaptığımızın insanların kusurlarını araştırmak olmasından mı endişe ediyorsun, diye sordu.

Abdurrahman da öyle düşünüyordu. Çünkü Allah Kur'ân'da "Müslümanların gizli hâllerini araştırmayın!" diyordu. Oysa kendileri şu an bu âyete uygun bir davranış sergilemiyorlardı. Bir Müslüman'ın evindeki hâlini gözetliyorlardı. Bu günahtı. Kaldı ki, adamın içtiği şeyin ne olduğu bile belli değildi. Bu, zannettikleri gibi şarap da olmayabilirdi. Abdurrahman aklındakini dile getirmekten kaçınmadı:

– Ey Ömer! Bu yaptığımız şey, insanların ayıbını araştırmanın ta kendisidir!

Doğru söz karşısında teslimiyetiyle tanınan Hazreti Ömer o an ürperdi. Gerçekten de Abdurrahman haklı idi. Şu an büyük bir günah işlemişlerdi.

Koca Halife derin bir pişmanlığa kapıldı. Hemen geriye döndü ve oradan uzaklaştı. İçini saran sıkıntıyla arkadaşına döndü.

– Peki bu işlediğimiz günahtan nasıl tevbe edeceğiz, diye sordu.

Abdurrahman da üzüntülüydü. Halifeyi rahatlatan şu sözü söyledi:

– Gördüğün bu olayı hiç kimseye anlatma. O adam hakkında da kötü şeyler düşünme. İçtiği şeyin başka bir şey olabileceğini düşün. Belki gerçekten de öyledir. Bunları yaparsan tevbe etmiş olursun.

Hazreti Ömer bu sözleri duyunca kendi kendine söz verdi. Gördüklerini kimseye anlatmadığı gibi, adam hakkında da hiçbir zaman kötü düşünmedi.

* * *

TİCARET

Said vali olmuştu. Hanımıyla birlikte hemen görev yerine gitti. Gece gündüz demeden halkın hizmetinde bulundu. Eline ne geçtiyse onu ihtiyaç sahipleriyle paylaşıyordu. Halk, bu yüzden kendisini çok seviyordu.

Aradan epeyce bir zaman geçti. Said geçim sıkıntısı çekmeye başladı. Koskoca vali olmasına rağmen sıradan insanlar gibi yaşıyordu. Çoğu zaman aç yatıyorlardı.

Hazreti Ömer o zaman devlet başkanıydı. Valisi olan Said'in sıkıntı çekmesine gönlü razı olmadı. Hemen

adamlarından birini çağırdı. Bin dinar verdi. Bu parayı Said'e götürmesini söyledi.

Said kendisine getirilen paraya hayretle baktı bir süre. Sonra hanımının yanına gitti. Elindeki keseyi göstererek:

– Hazreti Ömer bize bu parayı yollamış, dedi.

Hanımı çok sevindi:

– Bunlarla yiyecek alırsın. Artan parayı da bir kenara koyarsın. İhtiyacımız olduğunda kullanırız.

Said bir an düşündü ve karısına sevgiyle bakarak:

– Sana bundan daha iyi bir şey söyleyeyim mi, dedi.

Karısı merakla baktı yüzüne. Said aklına gelen fikri söyledi:

– Dediğin gibi bir kısmına yiyecek alalım. Ama artan parayı güvendiğimiz birine verelim. O bunu işletsin. En muhtaç olduğumuz zamanda bize geri verir. Biz de kazançtan yeriz.

Bu fikir kadının da hoşuna gitmişti. Memnuniyet içinde:

– Böylesi daha güzel, dedi.

Said hemen çıktı. İhtiyaçlarını aldı. Artan parayı da ihtiyaç sahiplerine ve garibanlara dağıttı.

Gönlü huzur dolu bir şekilde eve döndü. Bir süre ellerindeki yiyeceklerle yaşadılar. Karısı bir gün:

– Aldığın yiyecekler bitti, dedi. Artan parayı birine vermiştin ya, haydi ona git şimdi. Kazançtan bizim hissemize düşen parayı iste. Eve yiyecek bir şeyler alalım.

Said bu sözler karşısında cevap vermedi. Karısı onun duymadığını düşünmüş olmalı ki aynı cümleleri yine söyledi. Said yine bir şey demedi. Sessizce evden çıktı. Akşama kadar dışarıda oyalandı.

Karısı Said'in artan parayı dağıttığını bilmiyordu. Bu yüzden her akşam benzer sözlerini tekrar ediyordu. Said de durumu açıklamıyor, sessiz kalıyordu. Hanımın ısrarlı davranışı karşısında içten içe üzülüyordu.

Said'in akrabalarından biri olanların farkına varmıştı. Kadına:

– Sen ne yapıyorsun, dedi.

Kadın şaşırdı. "Ne oldu ki?" dercesine baktı. Akrabaları:

– Kocanı üzdün, dedi. O, artan paranızı ihtiyaç sahiplerine dağıtmıştı.

Said'in karısı içinde bulundukları hâli düşündü bir an. Ne yiyip ne içeceklerdi? Ağlamaya başladı.

Said, hanımını şu muhteşem cümlelerle teselli ederek onun gönlünü aldı:

– Hele bir sakin ol. Arkadaşlarım öldüler. Ben onların yolundan ayrılmak istemem. Biz daha sağız. Dünya nimetlerinden faydalanabiliriz. Bu verdiklerimizin karşılığında öbür dünyada en çok muhtaç olduğumuz şey verilecek.

Gerçekten de Said, parasını çok kârlı bir işe yatırmıştı. Öbür dünyada fazlasıyla geri almak için bu dünyada Allah yolunda harcamıştı.

* * *

ŞAKA

Hendek Savaşı hazırlıkları hızla sürüyordu. Başta Sevgili Peygamberimiz olmak üzere herkes kazı işleriyle uğraşıyordu. Bazıları çıkan toprağı taşırken bazıları da var gücüyle kazma sallıyordu. Saatler ilerledikçe ortaya aşılması imkânsız olan koca hendek çıkıyordu. Müslümanlar bu hendek sayesinde düşmanların Medine'ye girmesini engellemeyi hedefliyordu.

Zeyd bin Sabit de çalışanlar arasındaydı. O da herkes gibi büyük bir gayret gösteriyordu. Çıkan toprakları taşıyor, bir kenara yığıyordu. Bu sırada Peygamberimiz kendisini izliyordu. Yanındaki sahabiye onun ne kadar iyi bir insan olduğunu söylüyordu.

Aradan epeyce bir zaman geçti. Zeyd yorulmuştu. Bir kenara çekildi. Kalkanını, sadağını, yayını ve kılıcını yanı başına koydu. Dinlenmeye başladı. Ama üzerindeki yorgunluğun etkisiyle göz kapaklarına hâkim olamıyordu. Nihayet uyuyakaldı.

Bu sırada diğer sahabiler etrafı kolaçan etmeye çıkmışlardı. Ortalıkta Umâre ismindeki sahabiden başka kimsecikler kalmamıştı.

Umâre az ileride uyumakta olan Zeyd'i gördü. Yanına yaklaştı. Bu fedakâr ve çalışkan sahabiyi bir süre seyretti. Hemen yanında duran silahlarını görünce gülümsedi. Zeyd'e bir şaka yapmayı düşünmüştü.

Hemen eğildi. Ses çıkarmamaya özen göstererek silahları yerden aldı. Ayaklarının ucuna basa basa oradan uzaklaştı.

Zeyd uyandığında ilk önce silahlarını aradı. Fakat onları bulamayınca içine bir endişe çöktü. Acaba etraflarını saran düşmanlar yanına kadar yaklaşıp silahlarını mı almışlardı? Endişesi korkuya döndü. Hemen ayağa fırladı. Telaşla sağa sola koşturmaya başladı. Rastladıklarına silahlarını görüp görmediklerini soruyordu. Fakat kimse olumlu bir cevap vermedi.

Zeyd üzüntülüydü. Savaş zamanı bir asker için en değerli şey "silah" demekti. Ama kendisi uykuya dalmış ve kalkanını, kılıcını, sadağını, yayını kaybetmişti. Şimdi düşmana nasıl karşı koyacaktı?

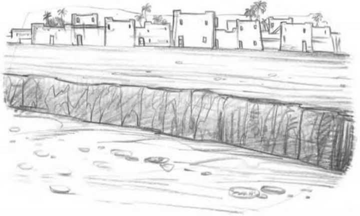
Sahabiler arasında onun bu durumu konuşulmaya başlamıştı. Olanları Peygamberimiz de duydu. Hemen Zeyd'i çağırdı ve ona:

– Ey uykucu, dedi. Sen uykuya daldın, nihayet silahların kaybolup gitti!

Zeyd cevap veremedi. Mahçup bir hâldeydi. Peygamberimiz etrafındaki sahabilere döndü:

– Bu çocuğun silahlarının nerede olduğunu kim biliyor, diye sordu.

Umâre hemen öne fırladı:

– Ya Resûllûllah! Ben biliyorum. Silahlar benim yanımdadır!

Sevgili Peygamberimiz:

– Silahları teslim et ona, dedi.

Mesele anlaşılmıştı. Umâre bir şaka yapmıştı. Ama bu şaka arkadaşını çok korkutmuştu. Peygamberimiz bu durumun tekrar etmemesi için ashabını uyardı. Şaka olarak bile olsa Müslümanları korkutmayı yasakladı. Herhangi birinin eşyalarının alınıp saklanmamasını söyledi.

* * *

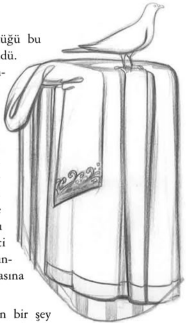
GÜVERCİN

Hazreti Ömer Kâbe'ye geldi. Cuma namazı kılacaktı. Üzerindeki hırkasını çıkardı. Orada bulunan bir sütuna astı. Tam bu sırada kanat sesleri duyuldu. Bir güvercin hırkanın üzerine konmuştu. Ürkek ürkek etrafına bakınıyordu.

Hazreti Ömer güvercinin hırkaya pisleyebileceğini düşündü. Hemen atılıp onu uçurdu.

Güvercin gidip bir duvara kondu. Bulunduğu yerde öylece dururken tuhaf bir şey oldu. Bir yılan kaşla göz arasında zavallı hayvanı yakalayıverdi. Güvercin ne olduğunu bile anlayamadan oracıkta ölmüştü.

Hazreti Ömer gördüğü bu olaydan dolayı çok üzüldü. Güvercinin ölümüne kendisinin sebep olduğunu düşünüyordu.

Cuma namazı kılındı. Halk dağılmaya başladı. Hazreti Osman ve arkadaşı Nâfi, Hazreti Ömer'e yaklaştılar. Onun aklı hâlâ az önce ölümüne sebep olduğu güvercindeydi. Hazreti Osman'ı ve Nâfi'yi görünce onlara dert yanarcasına şöyle dedi:

– Bu gün başımdan bir şey geçti. Bu olayda suçlu olup olmadığıma karar verin.

Hazreti Osman ve arkadaşı merakla kendisini dinliyorlardı. Hazreti Ömer anlatmaya başladı:

– Ben buraya kestirmeden gelmek istemiştim. Hırkamı şu sütuna bıraktım. Üzerine bir güvercin kondu. Hırkama pislemesinden endişe ettim. Bu yüzden onu uçurdum. O da şu duvara kondu. Meğer orada bir yılan varmış. Güvercini öldürdü. Kendi kendime, güvenli bir yerden uçurarak onun ölümüne sebep olduğumu düşündüm. Siz bu konuda ne dersiniz?

Nâfi, Hazreti Osman'a baktı.

– Nasıl, dedi. Halife'nin üç yaşında bir keçi kurban etmesi gerekir mi?

Hazreti Osman arkadaşının söylediklerini onayladı:

– Ben de o fikirdeyim!

Neticede, Allah için bir kurban kesilip etinin dağıtılmasına karar verildi.

* * *

ATEŞTEN KURTULAN ÇOCUK

Peygamber Efendimize hizmet eden bir çocuk vardı. Bu bir Yahudi'nin oğluydu. Sevgili Peygamberimizin işlerini gücü yettiğince yapmaya çalışırdı.

Bir gün çocuk hastalandı. Gün geçtikçe hastalığının şiddeti de arttı. Sonunda yatağa mahkûm oldu. Babası çok üzgündü. Oğlunun başucundan bir an bile ayrılmıyordu.

Peygamberimiz, çocuğu etrafında göremeyince yanındakilere onun nerede olduğunu sordu. Ağır bir hastalığa yakalandığını söylediler.

Yüreği şefkatle dolu Peygamberimiz hemen çocuğun evine gitti. Yatağının başucuna kadar geldi. Onun saçlarını okşadı ve:

– Müslüman ol, dedi.

Çocuk, Peygamberimizi çok seviyordu. Fakat o an yanında bulunan babasından çekiniyordu. Babası oğlunun niyetini anlamıştı. Yaşlı gözlerini onun yüzünde gezdirirken:

– Muhammed'in istediğini yap evladım, diye seslendi.

Bu sözler üzerine çocuk hemen Müslüman oldu. Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem) çok sevinmişti:

– Onu ateşten kurtaran Allah'a şükürler olsun, diyerek oradan ayrıldı.

Bu sırada çocuğun minik kalbi Allah ve Resûlü'ne iman etmiş olmanın huzuruyla atıyordu.

* * *

KEDİCİK BABASI

Sahabi Efendilerimizden biri o gün çok mutluydu. Çünkü Müslüman olmuştu. Gönlü bir kuş gibi kanatlanmıştı âdeta. Peygamber Efendimizin yanından hiç ayrılmıyordu.

Bir gün mescitte kucağına bir kedi gelip kurulmuştu. Bir süre sonra da orada tatlı bir uykuya dalmıştı. Sahabi Efendimiz kalkacağı zaman kedinin uyuduğunu fark etmişti. Şefkat dolu yüreği onu uyandırmaya kıyamamıştı. Bir makasla elbisesinin o kısmını kesip kediyi o şekilde olduğu yere bırakmıştı. Bu durumu gören Peygamberimiz:

– Nedir o, diye sormuştu.

Sahebe Efendimiz gülümseyerek:

– Kedicik, dedi.

Peygamberimiz o an kendisine:

– Ebu Hureyre, deyiverdi.

Bu söz "Kedicik Babası" anlamına geliyordu. O günden sonra herkes bu sahabi efendimizi Ebu Hureyre diye çağırmaya başladı. Ebu Hureyre de bu isimle anılmaktan oldukça mutluydu.

Fakat onun bu mutluluğunu yer yer hüzne çeviren bir olay vardı. Annesi hâlâ Müslüman olmamıştı. Oysa onun da bu güzel dine girmesini ne çok istiyordu.

Ebu Hureyre annesine pek düşkün biriydi. Onun bir dediğini iki etmezdi. Çok severdi annesini.

Bir keresinde Peygamberimiz herkese ikişer hurma vermişti. Ebu Hureyre bu hurmalardan birini yemiş, diğerini cebine koymuştu. Peygamberimiz niçin böyle yaptığını sorunca:

– Birisini anneme götüreceğim, demişti.

Annesini o kadar çok düşünürdü. Onun bu sevgisini gören Efendimiz gülümsemiş ve:

– Annen için ayrıca vereceğim. Sen onu da ye, dedi.

Ebu Hureyre fırsat buldukça annesine İslâmiyetin güzelliklerini anlatıyordu. Fakat kadın her defasında onu tersliyor, anlatılanları dinlemiyordu.

O buna rağmen asla ümidini kesmedi. Annesinin kalbinin yumuşayacağı anı kollamaya başladı.

Yine bir gün annesinin yanına geldi. Onu İslâma davet etti. Kadın bu kez her zamankinden daha sert bir cevapla onun teklifini reddetti. Bununla da yetinmeyip Peygamber Efendimizin aleyhinde sözler söyledi.

Ebu Hureyre her şeye tahammül edebilirdi ama en sevdiği insana bu sözlerin söylenmesine tahammül edemezdi. Peygamberimizi kendi canından bile fazla seviyordu çünkü. O'nun ayağına bir diken batmasına bile gönlü razı olmazdı.

Annesinin sözleri karşısında gözleri doldu. Hemen Peygamberimizin yanına geldi. Ağlaya ağlaya:

– Ya Resûllûllah, dedi. Annemi İslâma davet ediyorum. Fakat o inat ediyor. Bu gün yine yanına gittim. Dinimizin güzelliklerinden söz ettim ona. Müslüman olmasını söyledim. Fakat o bu teklifimi reddetmekle

kalmadı, senin hakkında hoş olmayan şeyler de söyledi. Ne olur, annem için dua et. Allah onu hidayete erdirsin.

Sevgili Peygamberimiz Ebu Hureyre'nin gözyaşlarıyla ıslanan yüzüne baktı. Sonra ellerini açtı.

– Allah'ım, dedi. Ebu Hureyre'nin annesini hidayete erdir.

Ebu Hureyre bu duaya "amin" dedi. Ardından da sevinç içinde oradan ayrıldı. Doğruca eve geldi. Fakat kapı arkadan kapalıydı. İçerden annesinin sesini duydu:

– Biraz bekle Ebu Hureyre!

Ebu Hureyre kulak kesildi. Annesi yıkanıyordu. Çok geçmeden kapı açıldı.

Annesi yeni elbiseleriyle oğlunu karşıladı. Başını örtmüştü kadın. Yüzü de gülümsüyordu. Ebu Hureyre merakla baktı annesine. Kadın:

– Oğlum, dedi. Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in de O'nun kulu ve resûlü olduğuna şehadet ederim!

O an Ebu Hureyre ne diyeceğini bilemedi. Büyük bir coşkuyla sarıldı annesine. Sonra geri dönüp Peygamberimizin yanına geldi ve durumu O'na anlattı.

Sevgili Peygamberimiz bu güzel haberden çok memnun oldu.

İTAATSİZLİĞİN BEDELİ

Delikanlı çok hastaydı. Az sonra öleceğini düşünüyordu. Sahabi efendilerimizden biri başucunda bekliyordu. Sahabi efendimiz de onun öleceğini düşünüyordu. Bu yüzden sürekli olarak kendisine tevhit kelimesini söyletmeye çabalıyordu. Fakat ne kadar uğraştıysa da delikanlı bir türlü bu sözü söyleyemiyordu.

Sahabi efendimiz ona tevhit kelimesini söyletemeyince bu işte bir gariplik olduğunu sezmişti. Çünkü delikanlı başka kelimeleri söyleyebiliyor, fakat tevhide dili dönmüyordu.

Sahabi Efendimiz merak ve endişeyle dışarıya çıktı. Doğruca Peygamberimizin yanına geldi ve ona:

– Ya Resûlûllah, dedi. Şurada bir delikanlı var; ölmek üzere. Kendisine "Lâ ilâhe illallah" dedirtmeye çalışıyoruz. Fakat o bu sözü söylemeyi bir türlü başaramıyor.

Peygamberimiz sahabinin yüzüne bakarak:

– Daha önce söyleyebiliyor muymuş, diye sordu.

Sahabi efendimiz başını salladı ve:

– Evet, dedi. Sağlıklı zamanlarında söyleyebiliyormuş.

Efendimiz hemen ayağa kalktı ve:

– Bakalım ölmek üzereyken bu sözü söyleyememesinin sebebi neymiş, diyerek delikanlının yanına vardı.

Beraberinde birkaç kişi daha gelmişti. Hepsi merak içindeydi.

Delikanlı, karşısında Allah Resûlünü görünce heyecanlandı. Efendimiz ona şefkatle baktı.

– Ey genç, diye seslendi. Lâ ilâhe illallah, de!

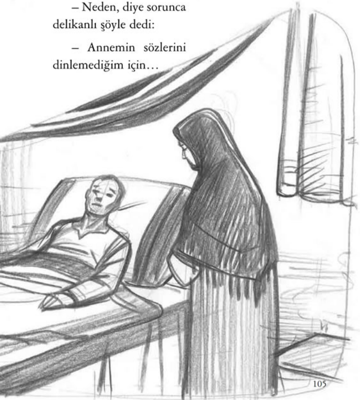
Delikanlı çaresiz bakışlarını Efendimizin nurlu yüzünde gezdirirken titrek bir sesle:

– Ben bu sözü söylemeye güç yetiremiyorum, diye cevap verdi.

Efendimiz ona:

– Neden, diye sorunca delikanlı şöyle dedi:

– Annemin sözlerini dinlemediğim için…

Efendimiz bu söz karşısında üzülmüştü. Delikanlıya:

– Peki şimdi annen sağ mı, diye sordu.

Delikanlı zorlukla soluk alıp verdi.

– Evet, dedi Annem sağ…

Sevgili Peygamberimiz hemen yanındakilere döndü ve:

– Bu gencin annesini buraya getiriniz, dedi.

Oradakiler yıldırım gibi dışarıya fırladılar. Delikanlının annesini arayıp buldular. Oğlunun durumunu anlatıp Efendimizin yanına getirdiler. Kadın yataktaki oğluna kırgın kırgın baktı bir süre. Belli ki ona çok kırılmıştı. Oğlu son anlarını yaşarken bile onu bağışlamayı düşünmüyordu. Peygamberimiz kadına şöyle dedi:

– Ey bu gencin annesi! Sana dense ki, "Eğer oğluna hakkını helal etmezsen onu ateşe atıp yakacağız." Bu durumda bile oğlunu affetmez misin?

Kadın "ateş" sözcüğünü duyunca irkildi. Karşısında yatan evladı, her ne kadar kendisini üzmüş bile olsa ciğerparesiydi. Uzun uzun baktı oğlunun solgun yüzüne. Zavallı evladı son anlarını yaşıyordu. O an yüreği yumuşayıverdi. Ne de olsa anaydı. Titreyen dudaklarından merhameti dökülüverdi:

– Affederim ey Allah'ın Resûlü!

Efendimizin yüzünde memnuniyet izleri görüldü. Kadına:

– O hâlde oğluna hakkını helâl ettiğine dair bize söz ver, dedi.

Kadın yaşlı gözlerini oğlunun feri sönmek üzere olan gözlerine dikti.

– Oğlumdan razıyım! Ona hakkımı helâl ettim, diye inledi.

Peygamberimiz bu kez delikanlıya seslendi:

– Ey genç! Haydi şimdi "lâ ilâhe illallah" de bakalım.

Delikanlı son nefesini topladı ve usulca:

– Lâ ilâhe illallah, diyebildi.

Bu onun son sözü olmuştu. Sevgili Peygamberimizin huzurunda ruhunu Allah'a teslim etti. Onun ölümü üzerine Peygamberimiz (sallallahu aleyhi vesellem) gönüllere huzur veren sesiyle şöyle mırıldandı:

– Şu kulunu cehennemden kurtaran Allah'a hamdolsun.

* * *

HAPŞIRIK

Sevgili Peygamberimizin huzurunda bir hapşırık sesi duyuldu. Peygamberimiz hiçbir tepki vermedi.

Aradan kısa bir süre geçmişti ki bir hapşırık sesi daha duyuldu. Bu kez fakir bir adam hapşırmıştı. Ardından da:

– Elhamdülillah, demeyi ihmal etmemişti.

Peygamberimiz ona döndü ve:

– Yerhamükallah, diye dua etti.

İlk hapşıran zengin bu duayı duyunca üzüldü. Peygamberimize karşı bir hatada mı bulunmuştu ki kendisine de "Yerhamükallah" denmemişti?

Merakını yenemeyip Efendimize durumu açtı:

– Ya Resûllûllah! Az önce ben hapşırdığımda bana dua etmediniz. Oysa şu arkadaşım hapşırdığı zaman "Yerhamükallah" yani "Allah sana merhamet etsin!" dediniz.

Peygamberimiz ona şöyle karşılık verdi:

– Çünkü o adam hapşırdıktan sonra Allah'ı andı. Ben de bu yüzden öyle yaptım. Sen ise Allah'ı anmayı unuttun.

Peygamberimiz bu sözleriyle insanlara hapşırınca Allah'a hamd etmenin önemini anlatıyordu. Bu davranışın toplumda yayılması için şöyle dedi:

– Sizden biriniz hapşırır da Allah'a hamdederse ona "Yerhamükallah" deyin. Eğer Allah'a hamd etmezse siz de ona dua etmeyin!

* * *

SENİ SEVİYORUM

Abdullah bin Serces, Sevgili Peygamberimizin yanında duruyordu. Söz nerden açıldıysa birdenbire:

– Ben Ebu Zerr'i seviyorum, deyiverdi.

Peygamberimiz Abdullah'a baktı ve:

– Bunu kendisine bildirdin mi, diye sordu.

Abdullah bir an durdu.

Ebu Zerr ile birçok kez bir araya gelmiş olmasına rağmen onu sevdiğini kendisine söylememişti.

– Hayır, diye cevap verdi.

Sevgili Peygamberimiz o tatlı sesiyle Abdullah'a şu tavsiyede bulundu:

– Öyleyse onu haberdar et!

Abdullah hemen Ebu Zerr'i buldu. Bu şanlı sahabiye sevgiyle baktı ve yüreğinden gelen bir sesle:

– Seni Allah için seviyorum, dedi.

Ebu Zerr bu ifadeden çok memnun kalmıştı. Sımsıcak bir muhabbetle Abdullah'ın gözlerine baktı.

– Beni kendisi için sevdiğin Allah da seni sevsin, diye dua etti.

Bu konuşmalar iki arkadaşın muhabbetini perçinlemişti. Bir insanı Allah için sevmek ne de güzel bir şeydi öyle! Hele bunu sevdiği kişiye ilân etmek... "Seni Allah için seviyorum!" demek... O bambaşka bir şeydi!

Abdullah, mutlu bir şekilde Sevgili Peygamberimizin yanına döndü. Ebu Zerr ile aralarında geçen konuşmaları anlattı. Peygamberimiz iki Müslüman'ın destansı kardeşliği karşısında memnun olmuştu.

Abdullah'ın gülen gözlerine bakarak şu müjdeli haberi verdi:

– Sevdiğini söylemekte bile sevap vardır!

* * *

CENNETLİK ADAM

Sahabiler o gün bir aradaydılar. Başlarında Sevgili Peygamberimiz vardı. Hoş bir sohbet oluyordu. Peygamberimiz birden durdu. Bakışlarını kapıya çevirdi ve:

– Şimdi size cennetlik bir adam gelecek, dedi.

Bütün gözler kapıya döndü. Herkes merakla içeriye girecek kişiyi bekliyordu. Acaba kimdi bu talihli insan?

Az sonra kapıda bir adam göründü. Bu, Ensar'dan biriydi. Ayakkabılarını sol eline almış, içeriye giriyordu. Abdestini henüz almıştı. Sakalından billur gibi su damlıyordu.

Sahabiler imrenerek baktılar ona. Adam her şeyden habersiz bir şekilde öylece girip içeriye oturdu.

Ertesi gün yine bir aradaydılar. Peygamberimiz dün yaptığı gibi:

– Şimdi sizlere cennetlik bir adam gelecek, dedi.

Gözler yine kapıya döndü. Gelen aynı kişiydi.

Üçüncü gün de bu olay tekrar etti. Peygamberimiz sohbet ederken birden bire:

– Şimdi sizlere cennetlik bir adam gelecek, dedi.

Yine aynı sahabiydi içeriye giren. Herkes ona hayran hayran bakıyordu. Peygamberimiz az sonra yanlarından ayrıldı. Cennetlik olduğu söylenen adam da gitmeye davrandı.

Sahabilerden Abdullah bin Amr bir köşeden adamı izliyordu. Acaba bu mübarek kişi hangi davranışıyla cenneti hak etmişti? Bunu mutlaka öğrenmeliydi.

Cennetlik adam dışarıya çıktı. Abdullah da peşine takıldı. Kendini fark ettirmeden onu izlemeye başladı.

Adam bir eve girdi. Anlaşılan burası onun eviydi. Abdullah hemen koşup kapıyı tıklattı. Kendisini karşılayan adama:

– Eğer müsaade edersen sende kalmak istiyorum.

Adam memnuniyet içinde:

– Olur, dedi.

Abdullah içeriye girdi. Belli etmemeye çalışarak adamın davranışlarını izlemeye koyuldu. Fakat sıra dışı bir şey görmüyordu. O da herkes gibi namazlarını kılıyor, konuşurken doğru konuşuyordu.

Abdullah'ın merakı gittikçe artıyordu. Bu adam acaba hangi davranışıyla talihlilerden olmuştu? Sadece namaz kılıp doğru konuşmakla mı? Ama bunu kendisi de yapıyordu.

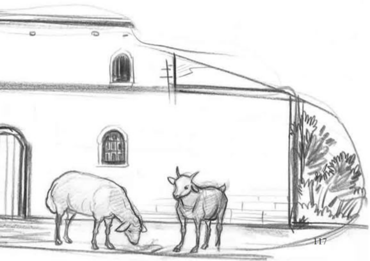
Abdullah bu düşünceler içinde yatmaya hazırlanıyordu. Aynı odada yatıyorlardı. Işığı söndürdüler. Adam bir yanı üzerine yatmaktan yorulmuş, yön

değiştirmeye karar vermişti. Bu sırada Allah'ı tesbih etti. Abdullah dikkat kesildi. Adam sabaha kadar ne zaman sağa sola dönecek olsa hep Allah'ı anıyordu.

Bu durum tam üç gün boyunca devam etti. Ama Abdullah hâlâ adamda sıradışı olan çok önemli bir özellik arıyordu. Bulamayınca sonunda dayanamadı ve adama:

– Ey Allah'ın kulu, dedi. Resûllûllah üç gün boyunca peş peşe "Size şimdi cennetlik bir adam gelecek!" dedi. Her defasında da sen geldin. Ben bu şerefe nasıl ulaştığınızı merak ettiğim için üç gün boyunca senin her hareketini izledim. Fakat öyle fazla ibadet yaptığını görmedim. Seni Allah Resûlünün müjdelediği dereceye çıkaran nedir?

Adam sakin bir şekilde:

– Gördüklerinden başka bir şey yapmıyorum, diye cevap verdi.

Abdullah vedalaşmaya karar verdi. Nihayet gitmek için davrandığında adam ona şöyle dedi:

– Gördüklerinden başka bir şey yapmıyorum. Fakat bunun yanında ben hiç kimseyi aldatmayı düşünmem. Allah'ın kendisine verdiği maldan dolayı kimseye haset etmem.

Abdullah aradığı şeyi bulmuştu. Heyecan içinde:

– Tamam, dedi. Seni cennetlik yapan şey budur işte!

* * *